

NGÀY HÔM

NGAY HAY

NGÀY HÔM

NĂM THỨ NĂM—THỨ BẢY 8 JUIN 1940—SỐ 211, GIÁ 6p12

TÒA SOẠN VÀ TRÌ SỰ : 20, DƯỜNG QUAN THÁNH—TÉL. 874

Ý NGHĨA SỰ TỰ TỬ

- Tại sao cô lại tự tử ?
- Tôi chán đời ! Ông tính tôi thì tôi muốn may áo màu vàng, mà nhà tôi lại cứ bắt tôi mặc áo màu xanh !

Nên biết

CỬU-LONG-HOÀN

Một thứ thuốc được phổ thông
nhất ở Đông-duong

Cửu-Long-Hoàn là một bùa-dược phát-hành bởi nhà thuốc Võ-Dinh-Dân ở Cholon (Nam-Ky) N° 323 rue des Marins, nhà thuốc sáng lập gần 20 năm, được tín dụng nhất ở xứ mình.

Các cụ hơi thấy mệt, kém ngủ, mất ăn, là phải dùng một hoàn Cửu-Long.

Những người gầy gò mất huyết phổi nhờ thuốc Cửu-Long mới thấy mau lại sức.

Các thanh-niên nam-nữ vì làm việc nhiều mà mất sức, con người phải xanh xao, trí hóa phải mờ mèt, họ đều khuyên nhau phải uống vài ngày thuốc Cửu-Long.

Các tên-thor thiếu-phụ muôn nhan sắc được tươi trẻ, muôn khi huyết được hồng hào, nếu không nhờ đến thuốc Cửu-Long thì không còn biết nhờ thuốc nào hơn nữa.

Thậm chí, những người ngồi lâu đánh bài mệt nhọc, có truyện di xa thức đêm cũng đều phải dùng 1 hoàn Cửu-Long mới lấy lại sức khỏe mau chóng trong mấy phút.

Cửu Long Hoàn thật là thứ thuốc huyền diệu, rất có ích cho đời người, xưa nay, từ bình dân đến trưởng giả đều ngợi khen, khắp Trung, Nam, Bắc, các danh sĩ giai nhân đều yêu chuộng. Người ta đã thường nói :

*Muốn sống phải nhờ eom,
muốn có sức khỏe
phải nhờ Cửu-Long-Hoàn.*

Còn nói ấy đã đúng với sự thật.

Vậy những ai, cần thuốc phái tan học hay cựu học xưa nay chưa gặp dịp có thiện cảm với thuốc Á-dông, bây giờ nên dùng một hoàn Cửu-Long thử xem.

Dùng cho biết cái công trình kinh-nhân của kẻ Phát minh Cửu-Long-Hoàn, một thứ thuốc không thẹn với phạm vi của nó ở giữa thời đại mà khoa-hoc đã thịnh thế và xướng minh.

Thuốc Cửu-Long-Hoàn có bán cùng các hiệu buôn lớn nhỏ khắp xứ, không nơi nào là không có trữ. Giá một hộp 2 hoàn là 1p.10

Dùng làm tòng-phát-hành cho toàn bộ Bắc-kỳ, Ai-lao và Thanh-hóa, Nghệ-an, Hà-tinh, là hàng Vạn-Hoa số 8 phố Hàng Ngang Hanoi.

Các thương-gia xa gần muốn trù bến Cửu-Long-Hoàn và các thứ thuốc Võ-dinh-Dân, Phúc-Hưng xin do nơi hàng Vạn-Hoa Hanoi.

Ở xa gởi thư mua dùng, sẽ gởi thuốc lanh-hoa giao-điểm ở nhà giày thép.

nha in

RANG DÔNG

194 PHỐ HÀNG BÔNG LỜ — HANOI

Một nha in tờ chức rất hoan bi, nhận in đú các công việc của các công sở và trại, in các thiêt sách vở, báo chí, tiêu thuyêt, factures, reçus, cartes visites, invitations, faire part, cahier des charges v.v.

Nha in RANG DÔNG

194, Phố Hàng Bông Lờ — Hanoi

Một nha in mới mở, dưới quyền giám đốc của ông NGHIÊM XUÂN HUYỀN. Có nhiều chữ mới, và nhiều kiểu chữ, công việc in mỹ thuật nhanh chóng đúng hẹn, giá phải chăng. Muốn về sau này khỏi hỏi hận về giá cao hơ, in xấu, đẹp, thì : Trước khi in bắt cứ một thứ gì, nhiều hay ít, quý vị nên lại hỏi già, xem mẫu và chữ cũa

— Nha in RANG DÔNG —

194, Phố Hàng Bông Lờ — Hanoi

DOCTEUR

NG. MANH THAN

CLINIQUE ET MATERNITÉ

CABINET MÉDICAL

49-51 Avenue du Grand-Boudha

Téléphone 830

Médecine générale et infantile

Dermato - vénérologie

Rayons X — Rayons U. — V et I-R

Diathermie — Ondes Courtes

Courants Galvano — Faradiques

CONSULTATIONS

Matin : 8h. à 11h.

Soir : 3h. à 6h.

CABINET D'ARCHITECTE

LUYËN, TIẾP, ĐỨC

42 Borgnis Desbordes, Hanoi

Téléphone : 679

croyez-moi
ce
nouvel aliment
pour la peau
supprime
LES RIDES

Son effet sur la peau
presque magique. En deux ou
trois semaines, je parus 16 ans
plus jeune. L'aliment Tokalon Rose — à ce
que m'a dit un Spécialiste — co signé du Dr Sylvestre
Professeur à l'Université de Vienne. Le Spécialiste
est tiré de la peau de jeunes animaux spé-
cialement sélectionnés — c'est une extra-
ction, tout semblable aux richesses étonnantes
d'une peau humaine jeune et saine. Apporte
l'aliment Tokalon — Bluel — Aliment pour
la peau, chaque soi r avant de vous recevoir
une nourriture et rajoutant la peau pendant le
sommeil. Le matin, mettez de la Crème Tr-
he (non grasse), pour rendre la peau douce
et claire, et donnez comme velours. D'après
l'aliment Tokalon Aliments pour la Peau, lorsque l'on
est rembursé.

Agent F. MARON A. ROCHAT et Cie
45 Boulevard Gambetta — Hanoi

PHÒNG - TÍCH VÀ PHẠM - PHÒNG HAY LÀ ĐAU DẠ DẮY

Thuốc hay nói tiếng khắp Đông Dương
giá rẻ, khen rất nhiều cảm ơn thật tâm

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không Con chim
biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn uống rồi thi hay ♀ (♀
hơi hoặc ♀ ch a). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nỗi
hòn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường ngao ngán và mỏi
mặt, buồn bã chân tay, bị lầu oãm sắc da vàng, da bụng dày. Còn nhiều
chứng khissing kẽ xiết. Một liệu thay dễ chịu hoặc khỏi ngay. Liều một
bản uống 1p20. Liều hai bản uống 1p45.

Vu dinh Tân án tú Kim tiền năm 1928

178 bis Lochroy, Haiphong

Đại lý phát hành toàn tỉnh Hanoi: AN HÀ 13 Hàng Mã (Cuirvre Hanoi)

Đại lý phát hành khắp Đông dương: NAM TÂN 100 phố Bonnal, Haiphong

Có linh 100 đại lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung — Nam — Bắc Kỳ — Cao

mèn và Lào có treo sải biển tròn.

CÔ - TÌNH ÍCH - THO

Thuốc hoàn chuyên trị bình : MỘNG-TÌNH, DI-TÌNH, và
HUỘT-TÌNH. Thuốc làm cho êm-ái ngũ yến, không còn hơi hék,
giết mìn, làm tim hót đậm mạnh CÔ-TÌNH FCH-TEQ hòa hương
sura bộ âm-nang, bồi bổ buồng tlatent dã hú nhuợc. Bình MỘNG-
TÌNH, DI-TÌNH nhẹ trọng 1, 2 năm, uống 2 hộp CÔ-TÌNH ÍCH-
THO là thật mạnh. Bình nặng đến HUỘT-TÌNH, lâu 5, 7 năm, uống
trong 5 hộp là dứt tuyệt. CÔ-TÌNH ÍCH-THO hay ở chỗ trị bình
thật là, và danh tiếng nhờ ở chỗ trị bình không bao giờ trở lại

Chớ lầm CÔ-TÌNH ÍCH-THO với nhiều thứ thuốc trị bình DI-
TÌNH khác c' i làm uất-tinh, tinh không sánh dặng, để người bình
tường là thuốc hay.

■ 1 hộp 1p00. Có bán khắp nơi và tại ■

Nhà thuốc VÔ - ĐÌNH - DÂN

CHOLON — SAIGON — PNOMPEH — VINH

Ets VẠN - HÓA

8 Rue des Canonniers — HANOI

SÁCH MỚI

LỐI VỐ THƯỜNG DÙNG

Nhiều lối vố thường dùng như bị bóp cổ, gỡ và bóp lại đánh ngã.

Bắt dao, gậy, ba toong v.v... Hình vẽ rõ, rất dễ học. Sơn-Nhân soạn.

Giá 1p30. 2) Bìa in lấn thứ sáu, có thêm bài thuốc và cách chữa chứng :

ĐƯƠNG GIAO - CẦU MÀ CHẾT NGAY !?

Lần trước đã hémi « cách thuỷ rửa khôn khéo để tự chữa k' ôi
ngay các bệnh Lậu v. v... » Đó là cuốn « NAM-NỮ BÍ-MẬT CHI-NAM »
chuyên dạy việc Vệ-sinh hồn nhân của Nam Nữ...

Có nhiều hình vẽ rõ và bài thuốc để dùng. Giá 1p50 Ng. An Nhân (1)

Ở xa gởi mua cả 2 cuốn một lượt cuộn có 1p20 (Contre remboursement là 1p20).

Thư và mandat để cho nhà xuất bản :

NHAT-NAM THU-QUAN

19 Phố Hàng Biểu — Hanoi

— Muốn biết rõ giá trị của sách N.N.B.M.C.N. xem trang đầu số báo 206 (ra ngày
6-4-40)

R
THAN
ERNITÉ
CAL
-Boudin
0
infantile
ologie
- Veit-L-
s Courtes
paradiques
h. à 11h
h. à 6h

TECTE
ĐỨC
s, Hanoi
- moi
Ce
ment
peau
ime

TU SÁCH BỜI NAY

CÒN MỘT SỐ RẤT ÍT

THỦA TƯ của KHÁI-HUNG Op.80
MAI HƯƠNG và LÊ PHONG
của THẾ-LŨ Op.55
NGÀY MỚI của THẠCH LAM Op.55
SÁCH HỒNG ống BỒ BỀ Op.10
CON CÁ THẦN Op.10

MỚI RA

CON ĐƯỜNG SÁNG
của HOÀNG BẢO Op.50
CUỐN SÁCH (Sách Hồng số 3)
của THẠCH LAM Op.10
TRƯỚC VÀNH MÓNG NGƯA
(Mới in lại) của HOÀNG BẢO Op.35

SẮP RA

GÁNH HÀNG HOA (Tái bản)
LẠNH LÙNG (Tái bản)
HAI THỨ KHÔN
(Sách Hồng số 4) của THẾ LŨ

♦♦♦

Cours pratique

d'HARMONIE

en 3 mois
du 15 juin au 15
septembre 1940 par

NGUYỄN - XUÂN - KHOAT
46 Rue Richaud
Prix du Cours : 15p
payable d'avance —
S'inscrire avant le 15
juin — Novembre d'é-
lèves limité.

♦♦♦

BÀO - PHÈ LINH - ĐƯỢC

Thuốc BÀO - PHÈ LINH - ĐƯỢC chuyên trị các bệnh ho mỉ phát và lâu năm của người lớn trẻ con. Bình thường phải như ho gió ho khan, có đàm, cảm ho, trị trong 24 giờ đã đỡ. Bình ho lâu năm đều có cảm xanh, đèn có huyệt, ho kinh nén, ho la, trường-phục bằng BÀO - PHÈ LINH - ĐƯỢC rất mau mau. BÀO - PHÈ LINH - ĐƯỢC làm mau lạnh các vết thương tông phổi, tăng mau đỏ, hết nóng nấm, hết đỏ mờ nõn trộm.

BÀO - PHÈ LINH - ĐƯỢC làm mau đỏ, ăn ngon nhanh được, đặc biệt phục hồi, người bị mao mạch BÀO - PHÈ LINH - ĐƯỢC là bạn quý của những người có bệnh ho. 1 hộp 1p00.

Nó ban khap nơi và hỏi tại nhà thuốc:

VÔ - ĐÌNH - DÂN

Cholon - Saigon - Phnompenh - Vinh

♦♦♦

Ets VĂN - HÓA

Rue des Tonnerres, — Hanoi

Các cháu nhà tôi thi gầy thế này, bà thi gầy mà các cháu lại mập mạp như thế!

— Ay chỉ có vài đồng bạc thôi đấy mà hơn cho chúng nó đi Bồ-son Tam-dảo. Bà nhớ nhé Nhị khao bồi bồ số 8 của hiệu VÔ-VĂN-VÂN

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez des chemises à col Baleine et Trubénisé chez votre chemisier spécialiste

THUAN THANH LONG

15, Rue da Riz — Hanoi

Agent à Namdinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ

140-142, Paul Bert

— Nam-dinh —

♦♦♦

NHỮNG MÓN QUÀ QUÝ

CÓ BỐ ÍCH CHO TINH THẦN

Muốn biết rõ mình là « Người » hay « Ngựa », hãy dán co eno :

người, ngựa !

tác là tập truyện thần các nhân vật của xã-hội hiện đại, do Tam Lang soạn rất công phu. Sách vừa in xong, sắp phát hành.

BÃ XUẤT BẢN :

cô gái giặt sa

tiểu sử Tây Thi, do cụ Hoè Lâm dịch theo bí-bản của người Tàu. Giá Op35 (gần hết)

đời vô định

tiểu thuyết của Phạm Ngọc Khôi. Ban đọc rất hoàn nghênh, nên đã in lần thứ hai. Giá Op40

IN GẦN XONG :

ái tình

(Xét về tâm-ý và Y học) của Thu-An, cuốn sách mà nam-nữ thành-niên cần phải đọc để nương thang phút mè ly của tình yêu. Chắc phải là diam thư. « Ái Tình » là một quyển sách gửi đến những ai bạn trẻ đang đam mê, muốn tìm kiếm người yêu của các cặp vợ chồng son muôn huống hạnh phúc già đình. Tác giả soạn sót 10 năm mới xong, khiết-cứu ngoài 200 cuốn sách của các bác sĩ trên danh trêu hoan cầu. Sắp có bản

Ở xa, ma sách bằng timbre, gữ thư vè :

« Editions Choisies » 62 rue Takou Hanoi

Đã lý, chọn được nhữn tác, hẳn hay để in dân :
Bên Sông Thao của Nguyễn Văn Phú, Ngày Tuổi của Nguyễn Khắc Mẫn, Cung đời thanh niên của Tam Lăng, Ngày tuổ của Phạm Ngọc Khôi, leng dàn khieu dan của Nghiem Tử, Con đường ngã Võ trong Cau, ôi giết người của Thiệu Lùng, Nguyễn Du (phé bình văn chương) của Thu An, Cơm den của Cửu Sỹ, T X L, cù, Lê tràng Kiều, C.B.I, của Lan Khai v.v...

không kể tác giả n nhà văn danh tiếng, hay mới ra đời, nếu tác phẩm có

chân giá trị, đều liệt vào logo sá h Editon Choisies

Ouverture

LE SAMEDI

14 OCTOBRE

1939

CABINET PROPHYLACTIQUE

du docteur Hy

Ancien Interne de l'Hôpital

St Lazare de Paris

Spécialiste des maladies vénériennes

Ouverture en permanence la nuit de 22 heures à 6 heures du matin

POUR tous soins préventifs contre les maladies vénériennes

(Để phòng bệnh hoa-liễu)

N. 2 — RUELLE HỘI-VŨ

♦♦♦

CHỈ GIÙM

AI MẮC BỆNH LAO

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khạc khắc, ho có đàm trắng, xanh vàng, mỏi thóp, bệnh nhơn có khi bị thành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc già truyền của cụ TRỊNH HẢI LONG (nó) tò ông đốc học Hảo). Thuốc đã cứu sống muôn ngàn người. Có 2 thứ: thứ 5p. và thứ 3p.50. Ở xa, ma thuốc gửi mandat cho ông :

TRỊNH-VĂN-HẢO, Directeur Ecole Villa n° 110 rue Va soigne Tân Định, Saigon

THƠM và MUỘT

Vì vậy người lịch sự bao giờ, cũng dùng nó. Bán tại các cửa hàng lớn Trung Nam, Bắc Kỳ.

Vài mốt đặc biệt tặng phái đẹp

của TÔ-TỨ

Một thè thao — Phụ nữ tập thè thao là một sự rất hay. Phiền nỗi, gặp các bạn gái ngoài đường, người ta không nhận rõ những bạn nào có cái hay ấy, mà cái hay ấy, cũng như nhiều cái hay khác, cần phải phô ra rõ ràng. Đây một kiểu áo chế riêng để phân biệt các bạn gái ua tập thè thao. Áo thường trên ngực hình một quả tạ từ 1 đến 100 kilos tùy theo sức vóc của từng bạn. Áo may tối nào cũng được.

Một tang ché — Điều cần là phải dùng hàng đèn khấu với hàng trắng. Còn dùng bao nhiêu hàng đèn bẩn rộng hay hẹp tùy lang lỏn bé và sự thương người chết các bạn gái đều chở náo. Thủ tục: chồng chết, ban thương lâm, thương « hết cả người », thời bạn dùng áo màu đèn toàn, chỉ có đường viền là trắng. Nếu thương để từ cổ trở lên miêng thì cổ áo hàng đèn còn toàn áo trắng nuột. Nếu bạn chỉ thương chút sùi thôi (một nòng chắc ít bạn dùng) ban mai toàn áo trắng, cổ tay viền đèn rất mảnh. Xem hình vẽ kèm đây. Kìa này của người quả phụ thương chồng lít bụng trồ lén.

Một ăn trộm — Vẫn biết đã đi ăn trộm phải lẩn lút không để ai thấy thì còn cần gì mặc « mồi » vì ăn mặc diện, có bao giờ để mình nhìn đâu, chỉ cốt cho người ngoài. Nhưng đi ăn trộm thế nào cũng có ngày gấp đôi xếp; lát nhiên đến sờ mặt thám rồi vào nhà pha. Trong những trường hợp ấy, nhiều người dân ông nhìn. Cho nên dù là đi ăn trộm, các bạn gái cũng cần phải mặc « mồi ». « Mồi » này tùy các bạn, theo sự tiện lợi của nghề. Chưa đi ăn trộm bao giờ, nên tôi chia không biết khuyên các bạn dùng kiểu nào. Song thiết tưởng đừng mặc quần áo chẽn quá, không tiện sịt khám xét trong người.

Một tự tử — Đó này nhiều bạn gái đi tự tử lầm. Vagy mà các nhà thơ may chưa ai nghĩ kiểu để dùng vào việc ấy. Phải cái may áo tự tử chỉ dùng được một lần, hay thích lầm tới hai ba lần là bỏ. Như thế phi quá. Tiện hơn dùng áo tắm, tự tử xong, còn được việc khi đi nghỉ mát ở bãi biển. Đều nên nhớ là mặc kiểu rất khêu gợi để những người biết hơi hay không (biết cũng vậy) xô nhau xuống biển. Cố vữai deo chuông lớn để khi nhảy tắm vào nước, người ở xa cũng nghe thấy mà chạy lại.

Hanoi... 36 Phố Phường
nghỉ một kỳ

CHYUÈN

Ma lây vợ.

DÙI nay chưa chắc là đời của khoa học. Vì đối với nhiều người, nhất là đối với annam và người ta, đời nay vẫn còn là đời của ma quái, hồn lỵ như trong chuyện Liêu-trai.

Chẳng thế mà cách đây mới hơn nửa tháng, ở Hải phòng lại xảy ra một đám cưới ma.

Mười năm về trước, một cô con gái Tàu mỹ danh là Vầy Thầu, mới lên bảy tuổi, không may bị bệnh chết. Cùng năm ấy, một ông chủ hiệu kia cũng mất một cậu con trai nhỏ. Theo lời các báo kè lại và những người không rõ chuyện, thi hai nhà có hai đứa con bất hạnh kia không quen biết nhau bao giờ cả.

Bỗng, gần đây, đột nhiên cậu con trai về báo mộng cho cha mẹ rằng ở dưới âm ty đã giao bó với cô Vầy Thầu, và vì thế xin cha mẹ cho mối lái nói với ông Quan Vinh, bố cô Vầy Thầu, cưới cô về cho. Hình như cậu khóc lóc và thầm thì một cách thầm thiết lắm.

Rồi từ đó, tin đồn mãi lại, việc hôn nhân của cậu thành. Sinh lễ đã đủ, nhà gái may áo quần cho

cô dâu ma, rồi được ngày lành tháng tốt, chú rể, nghĩa là một lá bài vị, di xe đến dón cô dâu, nghĩa là một lá bài vị khác. Duy chỉ có các người di dón dâu, di đưa dâu ăn uống no nê là thật. Tiếc rằng bón lỗ chỉ có thể, vì muốn cho đủ, đáng lẽ phải đem hai cái bài vị ấy, nghĩa là cô dâu và chú rể, đến lay trước các ban thờ tổ tiên nữa.

Và muốn cho đúng xã giao theo lối báo Đàn Bà và cho đúng luật

thì phải bắt hai cái bài vị ấy làm lễ trước mặt bố mẹ họ, rồi lại phải đưa cô dâu và chú rể ma ấy ra tòa đốc lý ký tên vào sổ giá thầu nữa: Chắc rồi đây, vợ chồng cô Vầy Thầu, sẽ hiện lên lần nữa.

HOA ĐẦU MÙA...

HOA

CUỐI tháng ba, trong khi trời xuân đã có mây trắng bay, tăm gương nước trong và phảng của hồ ao cũng bắt đầu lấm chấm những lá nhỏ và tròn, màu xanh như ngọc thạch. Rất chóng, vùng lá sen lớn rộng dần dần, nhưng chưa hẳn vượt lên khỏi mặt nước.

Buổi sớm, những buổi sớm mùa xuân êm lặng và man mát, mặt hồ hiện một cảnh tượng tròn biếc đẹp vô cùng. Sương lạnh đã động soi cả đêm trên mặt nhung của lá sen, thành những giọt nước sáng như bạc, lấp lánh muôn nghìn màu sắc của ánh nắng. Nước tĩnh khiết, và đậm vị thơm của lá sen, tựa như nước uống của các tiên nữ ngoài phàm trần. Những nhà trà quý và cầu kỳ, thường bơi thuyền di hứng cái nước đọng ấy để pha một ấm trà uống lúc còn tinh sương. Vì lá sen cũng có một mùi thơm, theo gió thoảng di âm ấm.

Ngày càng lên, những giọt sương trên lá ấy lại dần tan ra hơi biến đi không để lẩn mật chút bụi. Rồi buổi chiều xuân đến, phủ trên vùng lá mặt hồ những màu sắc huy hoàng, một vẻ rực rỡ không cùng. Các bạn chép biết nắng chiều xuân bay tán ra thành những bụi vàng; ấy, thoát tinh là một reo vàng chóe lối. Vàng ở nền mây, vàng trong gió, vàng diêm chung quanh cái vòm cây vải nở đầy hoa. Rồi vàng rơi xuống nước, xuống mặt hồ, hòa với màu rêu, màu tim loáng ra ở lưng chừng sóng. Gần bờ là những chiếc lá sen tròn nhỏ, trong cánh sắc ấy, giống như những cái đĩa ngọc thạch quý và trong của một

nha vương giả nào.

Sang tháng tư, sen đã lan khắp mặt hồ, và lá đã cao hơn mặt nước, cái mờ tròn nguyên vẹn, cái bảy còn vón cong. Tháng tư là tháng thời tiết bay thay đổi, hay có những cơn rồng di trước những trận mưa rào, những buổi chiều hay có ráng lợ, hoặc hồng đỏ, hoặc vàng non và tươi cả một bầu trời. Hồ sen lúc đó biến theo những cảnh sắc rất kỳ diệu.

Cơn gió yên và mưa tạnh, tất cả các lá sen đều nghiêng ngả về một chiều, đường lật còn giữ nguyên vết gió đi. Ráng chiều khiến màu xanh của sen trở nên trong sáng, một màu xanh ngọc mong manh. Màu sắc ấy phảng phát tung bay cả ngoài không, không nương dựa vào đâu, huyền ảo như không có thực. Lá sen đều lật lại nứa vời, phô ở phía trái cái màu hồng tươi và nhạt: người ta tưởng ánh nắng buổi sớm pha trên đó, và trong buổi chiều, vầng sen làm lại cả bình minh.

Đến kỳ sen nở... Cố bồng vượt bờ cao quá tàu lá, có bồng kín đáo nấp dưới bóng xanh, nở xát ngay mặt hồ. Trong cái vòng che của cánh lúa, nhụy hoa giữ được cả cái nóng của mùa hạ và cái mát rượi của nước trong.

Sen có hai thứ: quỳ và sen, như

XA GĂN

dè nài về việc ấy. Và rồi sau đến lúc đẻ con, họ cũng sẽ hiện lên để đòi bù mẹ vào số sinh nữa mới nghe.

Thật là nên thơ. Chỉ phiền một nỗi, nếu ma nào cũng như thế cả, thì chẳng mấy lúc mà cõi đời này thành của ma hết.

T. Văn

Một ý nghĩ gắn-gắn

Tôi có nhiều dịp nghĩ ngơi vẫn vơ vét một truyện cổ tích Á-rập trong « Thiên phương dạ däm ».

Truyện ấy nói đến một xứ không có dân bà góa chồng và dân ông góa vợ. Không phải vì những vợ hay chồng của nam nữ quốc dân xíu ấy không bao giờ chết. Nhưng chỉ vì nếu trong đời vợ chồng nào có một người chết thì người kia cũng phải chết theo.

Cái tục lệ ấy kẽ cũng khắc nghiệt đấy.

Nhưng nghĩ cho kỹ, trong sự khắc nghiệt ta cũng tìm thấy những điều khá hay.

Trước hết, ta có thể biết chắc rằng những đôi vợ chồng trong cái xứ lạ lùng kia, nếu không hẳn thương yêu nhau, it ra cũng săn sóc

dến sức khỏe của nhau một cách rất chăm chỉ. Bà vợ, dầu là một con sư tử hung dữ, sẽ hết lòng thuốc thang và ngoan ngoãn mỗi khi ông chồng gặp lúc trái gióductory. Còn ông chồng, dù vú phu đến đâu cũng sẽ dẹp cái thiên-tinh của mình lại để khỏi thương tồn đến mảy may « sự sống » của bà vợ.

Tất nhiên người ta không bao giờ nghe thấy những vụ chồng giết vợ hay vợ đầu độc chồng. Không ai có lời vì cái chết của người bạn trai năm, nên cả những câu nguyên rủa độc địa — hoặc nói lên thành tiếng, hoặc giữ ở trong ý mong mỏi biệt thành cũng không bao giờ có.

Biết bao nhiêu sự tốt đẹp mà tri trưởng tượng có thể tạo được ra!

Cái xứ độc nhất kia, ở một vãi phượng dense, có thể coi như là một xứ uyên-ương lý tưởng của 'hế giới'.

Và bởi thế, những khi thấy những tần kịch gia đình hằng ngày thuật lại trên các báo : truyện tình phụ, truyện ghen tuông, truyện án mạng, chồng đánh vợ đến chết, vợ tự tử vì chồng nghi ngờ, hay vợ bỏ thuốc độc cho chồng để theo trai...; mỗi khi thấy thế, tôi lại thoáng nghĩ đến cái tục lệ dị kỳ — và đáng yêu — ở câu truyện Á-rập.

L.T.

của THẠCH-LAM

SEN

hai chị em một nhà. Quỳ chỉ có tuyển những cánh to, hoa khoảng dâng và rộng rãi; nhưng không dày đặc, thân mảnh như những cánh nhỏ của sen, áu yếm ôm lấy cái hương xanh. Về màu sắc, thì có hai thứ đỏ, trắng. Kèm thet ra, không phải là đỏ, đó là một màu riêng, màu cánh sen, tươi và mát hơn. Có thứ quý trắng loát, rực rỡ toàn một màu trắng trong, một bà thơ trắng tinh khiết của nước và của mây trời... Nhưng tôi ưa thứ sen trắng hơn, với những cánh nhỏ trắng nõn pha xanh, như da mặt người con gái yếu. Và thỉnh thoảng có những cánh viền một đường màu đỏ, chỗ đậm, chỗ nhạt, không đều. Hình như trong cái mộng trinh tiết trắng trong, còn vương víu chút tinh của bông sen đỏ, quẩn quít không thoát được.

Ai nói cho hết được cái bí mật cao quý của hoa sen? Cái hương tròn ở tro g lòng, cùng một mùi ngọc thạch non như lá mới, với những hột sen non nhỏ, như cái đầu vàng chum chừm lên như vú các tiên nữ trẻ ở điện Quỳnh-Đao... Và những hạt nhụy trắng như sưa trên cái cuống phần vàng tươi, ôm áp lấy hương sen một vòng thơm mát... Hoa sen là của quý của mùa hạ, đem tất cả cái rực rỡ thắm màu của trời xanh mây trắng dúc nên cái tươi mát vô cùng.

Không có hương thơm nào hợp với

gió hơn, bởi cũng thanh và nhẹ như luồng gió... Trong sương sớm, đi hái sen ở trên hồ, tường vương mặc được tất cả cái trong sạch của hoa lá ấy. Lý Thái Bạch, trong bài « Thái liên khúc », (khúc hát hái sen tả buổi hái sen trong sớm của cô gái bên ngoài Nhược gia, có hai câu bất tuyệt :

« Nhật chiếu tân trang thủy đê minh. Phong phiêu hương duệ không trung

cử»

— Áo quần mặc mời trắng tinh, Nắng soi đầy nụ cờ rung rinh bóng Thơm thoạt áo giò lung, lung. Bay lén pháp phổi trong không ngại...

(Thơ dịch của Tân-Bà)

Thật đủ cả ánh nắng buổi sớm, hơi nước mát, gió đưa nhẹ, hương thơm của bông sen và cái miệng cười tươi thắm của cô thôn nữ mặc áo mới trên hồ.

Những người sành, biết thường thức, — không biết từ ai khởi đầu? — đem hương sen nướp vào với trà quý. Một dâng cái vị dâng của lá mọc trên tuyêt, một dâng hương thơm của hoa nước hồ trong, uống một chút phảng phất như thu cả mùa hạ vào trong chén. Giữa trưa nắng gắt, ngồi ở cái hiên rộng dâng bóng cây; trong cái yên lặng như tờ, tiếng con chim khuyên nhỏ ở trong lồng sê hót; uống một chén trà có ướp hương sen, rồi đợi gió ở hồ đưa đến. Trong lúc ấy, có thể thâu đáo hết cái khoáng đạt và hự vồ của đạo Lão, mà màng hóa ra bướm trắng như thay Trang. Sen còn hơn là vị hoa quân tử, sen còn là bông hoa giữ tất cả cái bí mật cao quý của hương thơm.

T.L.

Việt-Pháp tư diễn

CHÚNG tôi vừa được nhà xuất bản
Thái-lai gửi tặng tập I pho Việt-
Pháp tư-diễn, pho sách mà chúng tôi
đã công kích trong báo Ngày Nay số
199 sau khi đọc cần thận hai trang

thì sờ có giá trị của mấy tác giả biết
nghe lời chỉ trích, tôi xin đổi chiếu
ở dưới đây những chỗ sai lầm trong
bản quảng cáo với những chỗ đã
sửa chữa :

Trong bản quảng cáo.

A — Préfixe de certains mots.

A-dâu-jeune fille qui surveille la
cuisine des mandarins. Fille de joie.

Ái — đất ái : terrain sec et inculte.

Trong Việt-Pháp tư diễn.

Không có nőa.

À dào.—Tên chung của bạn gái
ở nhà hát. Appellation commune
aux filles de joie et aux chantresses
dans les maisons de chanson.

Bất ái : đất cày bô phơi nắng,
giờ cho mục nát ra : *Terre labou-
rée qu'on a laissée se dessécher à
dessein, terre bien desséchée.*

Ái ngại : craindre, indécis, hésiter.

Ám hiệu : signal.

**Ám sát : avoir droit de vie et de
mort sur quelqu'un.**

Nhưng chữ : ám = saisir; ám lệnh,
ám nhân không thây còn chua trong
pho tư diễn mới xuất bản.

Kết luận bài này, tôi có lời
thành thực tặng khen các tác giả,
không phải đã soạn một pho tư diễn
đúng, vì pho lụy diễn nào cũng lết
nhiên phải đúng rồi, nhưng đã không
eo thường, đã không bùa môi khinh
bỉ những lời chỉ trích.

Chỉ trích các ông, chúng tôi
muốn, ao ước rằng các ông sẽ soạn
nên một pho sách nếu không hoàn
toàn thì cũng không chứa đầy những
chữ sai lầm không thể tha thứ được.
Các ông thử trông tượng xem
— tưởng tượng thôi — nếu pho lụy
diễn các ông soạn cho người Nam
và cả người Pháp dùng có những lỗi
to tát kia thì người ta sẽ bão sao, thì
người ngoại quốc sẽ coi « bọn thông
thái » nước mình ra cái quái gì?

Áy là nói bọn thông thái soạn tư
diễn dãy, chứ bọn thường, nghĩa là
bọn không thông thái, di dùng pho
tư diễn bá láp để tra cứu thì họ
không cần coi kiếc gì ráo, hay nếu
coi thì họ chỉ coi là một bọn dốt
nát cục diêm.

Nhưng điều cần nhất là các ông đã
sửa chữa những chỗ sai lầm, và sửa
chữa đúng. Nếu các ông cứ thận
trọng mãi trong khi soạn nổi pho lụy
diễn thì tôi chắc các ông sẽ có thể
giúp ích nhiều cho văn chương Việt-
Nam.

Nhị-Linh

Đã có bán

CON DU'ÖNG SÁNG

Truyện dài của HOÀNG-ĐẠO

ĐỜI NAY

KÉ ĐI ĐÀY

BÚT KÝ của XUÂN-DIỆU

KHÔNG phải đời xưa, có một người đi đây vào một nơi không phải là sương tuyet; người ấy nói một mình như sau này :

« Tôi có một nửa người tôi ở bên sông Nhị; người đứng trên cầu lớn, nhìn nước đỏ trời. Tôi ở bên bờ một nhánh Cửu-long chiều chiều nhìn nước xanh chảy. Người đời xưa ở đầu sông Tương với ở cuối sông Tương, mà đang còn than thở; họ được cùng nhìn một giòng nước và uống chung một con sông. Họ được nói thăm: « Người ơi, nước mắt tôi chảy về phía người đó ». Chứ chúng tôi, nhìn đến những hai con sông, hai giòng mà nước chẳng được giao hòa. Người có nhớ tôi, nước mắt sẽ đưa ra vịnh Bắc; mà lết tôi có chảy, nó sẽ trôi ra cửa Nam; đã xa mà còn quanh eo, chẳng được lấy một giòng nước xanh nối hai chỗ ở.

« Tôi có một nửa người tôi ở đầu kia con đường sắt, mà tôi ở tận đầu này. Con đường thiên lý xuyên xứ Đông - Dương, cái linh cù ngầm ngủ lại ở hai người hai góc; cũng đâu, cũng cuối, mà phải đâu đâu cuối sông Tương-giang ! Tương-giang là Tương-tư-giang, buồn và đẹp thay ! chứ con đường rán rỏi này chẳng có chi là mộng cả.

« Tôi có một nửa người tôi ở nơi xa quá, thư di không châm cũng mất năm ngày. Cài di đến cái về, hơn mười hôm dằng dẳng. Kê nói người nghe, họ đáp lời nhau tức khắc; chử kê viết người đọc, chúng tôi phải chờ đợi những là bao nhiêu ?

« Tôi có những người bạn háng háng, trê trung, đưa mai tóc dạo dưới trời, họ vui vẻ nơi đô hội, tưởng tượng chân họ đậm trên hè phố, mà nghe ngực dồn những tiếng đan đau.

« Tôi có những em yêu, mười sáu, mười lăm; các em chưa biết lo nghĩ, thì có lẽ cũng chẳng biết nhớ nhung. Các em chỉ thấy chuyện trước mắt mình, hòm hòm, phô vui; kịp đâu tưởng đến những chuyện chân mày cuối trời.

« Tôi có những người thân, lòng tôi lúc ở gần, vẫn quyền luyến

không rời; một câu hỏi, một nụ cười, những chút thăm viếng chuyện trò cũng làm cho cuộc đời ấm áp.

« Tôi có bốn lớp học trong một nhà trường, xưa kia ngồi với các em, mấy trăm đầu biếc. Lúc làm cái nghè hò hé, thi chẵng nghĩ đến chuyện mến thương; lú dì, nỗi nhớ nhung quay quần ở rong lồng. Các em có nhiều thầy, thiếu một thầy cũng không thấy vắng; có biết đâu chàng trai đã deo một bộ mặt nghiêm trang, thực chỉ mang một tấm lòng anh, cảm cái sức sống của hăng tràn ngực em thở thành một lớp học.

« Tôi có những duyên chưa nở thành tình, gặp giữa đường định đến thăm nhà, hay đã đến với nhau mà chưa có lời nói; những bài giòng ấy có duyên mà không có nợ, cho nên gieo xuống mà không được thấy lúc lên mầm. Hoa thơm đẹp mà người ta còn quên thay, huống chi những hoa chưa nở bao giờ, ai còn biết sắc hương là thế nào mà trưởng như !

« Và tôi có tấm lòng tôi, tôi đi mà lòng ở lại; và tôi có linh hồn tôi, nó làm tồ ở kia.

« Bấy giờ thi tôi chẳng có gì, mộ minh đi ở giữa trời đất gác gạo; Thượng-de ơi, thương lấy kẻ đi đây xa quê hương của lòng mình, thương lấy kẻ đi đây ở trong bốn mùa hạ ! »

Người đi đây đã nói như vậy; nghĩ mà thương cho những kẻ đi đây !

Nghĩ mà thương cho cho Bạch lạc-Thiên thuỷ bên sông Bồn, lau già trúc cối ở quanh hiên, bóng xiêu âm thầm, lá rơi tê ngắt; may mà gặp cô gái Tý-Bà, mờ làm nên một bài thơ hanh.Nghĩ mà thương Tô-Vũ ngồi già giữa ngọn bắc phong, sayet dong trảng cát rêu mây...

(Xem tiếp trang 18)

cái truyện ngắn : « Những chuột cống » (T. T. Thứ Bảy số 309) của ông Ngọc Giao.

Ông bạn đọc muốn tôi chú ý đến lối văn mới của nhà văn sĩ nhã mèm :

« Ông xem, Ngọc Giao có phải chỉ viết văn mơ mộng ảo là như ông vẫn nói đâu »

Tôi giờ đọc « Những con chuột cống » với một sự mừng rỡ nhiệt thành.

Nhưng từ mấy hàng đầu, cái mừng đã toan chạy trốn.

Những con chuột cống, rất nhè, chui rác trong một ngõ hẻm ở Khâm Thiên. Đúng thế, họ đóng quá và nghèo quá, khổn khổ, trần trai như những con chuột cống.

Đọc quá xuống dưới mới biết là ông Ngọc Giao nói bông nói gió. Những con chuột cống nó giống như chuột cống ấy không phải là chuột cống. Đó là bọn dân nghèo.

Trong bọn dân nghèo ấy, có một cô tàn thời.

Cô

tàn thời nói giọng ngày thơ:

— Tôi thường mong thấy một

người đàn ông. Người ấy, một đòn

dã lầu lảm, lầu lảm, vuốt mày tóc

thì

của tôi, deo vào cõi tay tôi một chiếc

vòng ngọc thạch. Thế rồi người ấy

đặt đầu tôi xuống cái gối bông trắng

nôn Ông ơi, đêm ấy tôi mới có mìn

bốn tuổi !

Nhưng, ngày thơ hơn, tác giả mượn giọng dân nghèo để tôi nghiệp dùm cô tàn thời :

— Đêm mưa gió, đêm vắng vẻ,

đêm Hả-nội dâng những « ma chay »,

thế mà từ Hàng Buồm về tận ngõ

Khâm-thiên, ôi chao ôi, cô tàn thời !

người ta thương cô biết là bao

nhiều !

Vân vân...

Tôi đọc xong « Những con chuột cống » rồi.

Cái mừng chực trốn ở cửa đền bây giờ trôn biệt.

Ông Ngọc Giao không lồng nữa thực. Ông cũng không ảo là nữa. Ông quan sát những việc thực hiện. Ông cố ý giản dị nữa.

Nhưng giản dị gã vờ

Trước kia, ông nghèo dầu, chè

ngón tay vào má để làm người da

sầu.

(Xem tiếp trang 16)

TIN VĂN...

VĂN của LÊ TA

T ừ ngày nào ngày nào, ôn Nguyễn Vy làm thơ, ôn Nguyễn Vy làm văn, ôn Nguyễn Vy viết báo.

Nghĩa là ôn Nguyễn Vy nói.

Nhưng chả có ai nghe.

Ông liền nghĩ được một mưu : Giả làm dàn bà.

Kẽ ra thi cũng đã khôn. Ông mượn cái miệng loa đề gào, tất cung ầm ỹ được lăng xóm.

Nhưng cũng chả ai khen ông cả.

Ông gào thét chán rồi ông im.

Quái thay ! vừa rồi ông lại gào

lên rằng ông không phải là cái

người dàn bà ông đã đội lốt đâu.

Ông không phải là Lê Chi dâu !

Và ông viết một cuốn sách để tặng cô Lê Chi.

Thánh cung không hiểu được !

Nghĩ cho kỹ, ông Nguyễn Vy

không hề giả vờ làm cô Lê Chi

đạo thực..

Đội khăn, mặc yếm, rồi bồi môi,

dán má nữa ; được lâm.

Nhưng khi ông cứ nói lên một

tiếng là dù lộ chân tướng. Giọng

ông khé nồng nặc. Ông cố ôn ản :

em hể này, em thế nọ, em là đàn

bà, em là con gái...

Nhưng giọng ông vẫn khé.

Hôm nay, một bạn đọc mách tôi

ECLAT D'ARGENT

Blanchit les dents

En vente partout et à la PHARMACIE DU BON SE COURS
Hanoi — 52, Boulevard Đồng Khởi Tel. 454

RECUEIL DE PROBLÈMES D'ARITHMÉTIQUE D'ALGÈBRE & DE GÉOMÉTRIE AU DIPLOME

(avec solutions raisonnées)

par PHÓ ĐỨC TỐ et VŨ LAI CHƯƠNG
PROFESSEURS AU LYCÉE DU PROTECTORAT

Prix Op 80

Frais d'envoi recommandé Op 20

Librairie VĂN-LÂM
33 Bd Francis Garnier
• HANOI •

HOA

T RONG ánh sáng lờ mờ và rung động một buổi sớm xuân, đứng nghe chim ruồi rì rì, trong cây theo một điệu nhịp nhàng huyền bí, có bao giờ anh cảm thấy rằng chúng chỉ có thể cùng nhau thi thầm bản thân về hoa k.ông? Dẫu sao cũng chắc chắn rằng trong phân loại, tình yêu hoa đã này nở cùng một lúc với thi vị của ái tình. Thực ra, còn làm thế nào để ý hội được sự biểu lộ một linh hồn trinh nã hơn là đứng trước một bông hoa biết bao dịu dàng trong sự vô giác và có lẽ chỉ nhờ vì lặng lẽ mà sực nức hương thơm. Đem tặng người yêu một giây hoa đầu tiên, người thái cõi đã vượt cao lên trên con thủ; vượt cao như thế lên trên những sự cần thiết tục tằn của van vật, con người trở nên có nhân cách; nhận thấy sự ích lợi cao xa của cái vòi ict, con người bắt đầu bước vào thế giới Mỹ-thuật.

Trong vui hay trong buồn, hoa đều là bạn trung thành của ta. Chúng ta ăn, chúng ta uống, chúng ta hát, chúng ta khiêu vũ, chúng ta tán tỉnh với hoa. Chúng ta lấy nhau, chúng ta rửa tội bằng hoa. Chúng ta không dám hết không-hoa. Chúng ta đã thương yêu với hoa huệ, chúng ta đã suy nghĩ với hoa sen, chúng ta đã xông xáo trên bãi chiến trường với hoa hồng, hoa cúc. (1) Chúng ta đã cố nói cả tiếng hoa nữa. Chung ta còn có thể sống không hoa làm sao được? Người ta phải kinh hoàng khi tưởng tượng một thế giới thiếu hẳn hoa. Biết bao thâm mật sự an ủi mà hoa đem đến nơi đâu giờ gường người ốm, biết bao dịu dàng cái ánh sáng giáng phúc mà hoa rơi vào chỗ tối tăm những tri thức mõi mệt? Tình yêu trong lặng của hoa làm mạnh mẽ lòng tin yêu đuối của chúng ta đổi với vũ trụ, y như cái nhìn châm chú của đứa trẻ xinh đẹp làm sống 'ai những by-vọng đã chết của chúng ta. Khi chúng ta yêu giặc trong bụi cát, hoa sẽ dồn lại lâu mãi để phô lụy trên nấm mồ ta.

Dù điều này buồn đến đâu đi nữa, chúng ta cũng không nên từ giấu giếm rằng mặc dầu chúng ta quá thân mật với hoa, chúng ta vẫn không rướn cao lên hơn con vật được là bao. Anh thử gãi con cùi xem, lập tức con sói ở trong người anh nhẹ răng ra ngay. Ai dã nói con người mười tuổi là một con vật, ha! mươi tuổi là một thằng điên, ba mươi tuổi là một kẻ thất bại, bốn mươi tuổi là một kẻ già trá và năm mươi tuổi là một tên

phạm trọng tôi! Có lẽ con người trả nên một tên phạm trọng tôi chỉ vì không bao giờ đã thôi là một con vật. Chẳng cái gì ta cho là thực, ngoài cái đối ra, chẳng cái gì ta cho là thiêng liêng ngoài những nguyên vong của chúng ta. Tất cả những ban thờ, cái nõ sau cái kia, đã đều đủ xup; chỉ một cái còn lại, vĩnh viễn, cái mà rẽ đổ ta thờ vị thần tối cao của chúng ta — ấy là chính chúng ta. Vì thần của chúng ta lớn lao, và tiền bạc là kè đem lời thề di truyền bá. Đề thờ cũng toan, chúng ta tân phả khắp vạn vật. Chúng ta khoe k.ang đã thắng nỗi thè chất và chúng ta quên rằng chính chúng ta đã trả nên uô-le thè chất. Còn tự khoe bại gi chúng ta không phạm, lấy nê vì giáo hóa và vì văn minh tuyệt diệu?

Các em hãy bảo cho ta bay, bởi những hoa kiều diêm, nước mắt của các vị tinh tú, bởi các cô em ở trong vườn, ngả nghiêng đầu chiêm theo ý muốn của bầy ong ca ngợi sương móc và ánh thiều quang, các em có biết cái số phận gớm ghê đương chờ đợi các em không? Các em cứ mơ mộng, cứ ngả nghiêng, cứ nô rộn cho thỏa thích trong gió dịu mùa hè. Ngày mai, một bàn tay ẩn nấp sẽ chặt họng các em; các em sẽ bị ngắt một cách ngược, bị cưa ra từng mảnh, từng cảnh, bị mang đi nơi khác xa lìa chỗ ở dương ấm, bình tĩnh. Cái bàn tay ác nghiệt! nó sẽ được coi như là xinh đẹp? Nó sẽ có thể khen các em dễ yêu biết chừng nào trong lúc những ngón nó còn ướt đẫm máu các em; thế nào, đó là lòng lỗi ư? Đó có lẽ là số phận các em, số phận bị giam hãm trong móng tóc một á mà em bết là vô tình, hay bị cài vào khuyết áo một kẽ nỏ không dám nhìn thẳng vào mặt em nếu em là một người. Số phận em có lẽ bị cắm vào trong cái bình chát hẹp với một ít nước tủ đê làm dịu cái

VĂN
LÝ
TÌNH

Người ở bên trời, ta ở đây;
Chờ mong phương nọ, ngóng phương này.
Tương tư đôi chốn tình ngàn dặm,
Vạn lý sâu lén núi tiếp mây.
Nắng dã xé vè bên xứ bạn.
Chiều mưa trên bãi nước sông dãy.
Trông vời bốn hướng không nguôi nhớ,
Đôi động hoàng hôn thấp thoáng bay.
Cơn gió hú hú buồn tiễn biệt;
Xa nhau chỉ biết nhớ vời ngày.
Chiều chan không ấm người nằm mệt,
Thương bạn chiều hôm sâu gối tay.

HUY-CẨM

tẽ còn quá quắt, còn khùng khiếp hơn cái cách hành hạ của các tay thợ hoa Đông-phương... Số hoa bị cắt mỗi ngày, để trang hoàng phòng ca vũ, bàn yến tệc, ở Âu châu và ở Mỹ châu, số hoa ấy mà hôm sau người ta đem vứt đi, hẳn phải toát lấm; buộc liền vào nhau người ta có thể làm một giây hoa vòng quanh khắp mọi lục địa. So với sự thao nhiên hoàn toàn về đời sống như thế, cái tội của người thợ hoa thực không đáng kể. Đằng này ít ra người ta còn lưu ý lời sự tiết kiệm của van vật; còn lựa chọn hoa để hy sinh, với tinh thần trọng, với lòng lo xa, và một khi hoa chết rồi có biết lòn trọng cái xác hoa. Ở Tây-phương, sự trang hoàng hoa như chỉ là một phần trong sự trang hoàng phú quý; đó chỉ là cái hiếu kỳ đột ngọt trong một lúc. Chúng đi àu, tất cả những hoa ấy, khi cuộc yến ấm đã tàn? Còn gì thương tâm hơn là nhìn bông hoa héo bị ném không chịu hối hận lên trên đồng ráo?

Tại sao hoa sinh ra đẹp thế mà mả lại khöh thế? Loài sầu bộ có thể đối và con vật hiền lành đến đâu cũng có thể khảng cư lại khi nó thấy bị hãm vào trong tuyệt dia. Loài chim mà người ta chuồng lồng để trang hoàng một cái mỗ, có thể bay để trốn thoát tay kẽ đùi giết mình; con vật nhỏ rom mà người ta thêm muôn cái da có thể ăn náu khi thấy người ta lai gần. Than ôi! Loài hoa độc-nhất có cánh là bướm; còn lái cả các loài khác, im im, không khöh gởi, dừng trước quân đạo phủ. Chúng có kêu lên khi sắp chết thì tiếng kêu cũng không đến được cái tai cứng cỏi của ta. Chúng ta thường cục súc với những kẻ yêu mến chúng ta và yên lặng phung sự chúng ta, nhưng một ngày kia lòng độc ác của chúng ta sẽ làm xa hết bạn thân. Chúng ta không thấy rằng mỗi năm hoa một ít di ư? Có lẽ những nhà biến triết của chúng đã khuyên chúng nên trốn biệt di cho tới khi loài người có nhân cách hơn; chắc hẳn chúng đã di cư lên thiên đình.

Okakura Kakuro

(Trà biên)

K. H. trích dịch

SẮP XUẤT BẢN

mo' hoa

tập kịch thứ hai của
DOANH PHÚ TỨ

TINH HOA TÙNG THU

1.— Biểu hiệu mà người chiến sĩ Nhật khắc lên cái mộc của họ là hoa cúc yă, ngày xưa hoa, hồng.

CON MÒNG và dàn con nhỏ

Truyện loài vật của Ernest Thompson Seton

THẠCH-LAM dịch

MỘT con mòng có đôi cánh chả dã làm lồ trong đám lau sậy gần một trong số những cái ao viền cỏ rải rác ở sườn phơi nắng của rìa núi Roding. Người thô dân đi qua chỉ nhìn thấy một cái ao với cái viền cỏ ngày thường, sau đây có một hàng rào liễu cắn cỗi và một gốc thông già. Nhưng, đối với con mòng ăn núp trong lau sậy, và đối với xóm giềng của nó, những chim bồ câu ở gốc thông, thì cái ao kia là một xứ sở huyền hoa, một thiên đường hoàn toàn, vì đây là chỗ ở của chúng. Lúc bấy giờ đương vào độ tuần trăng, và mặt trăng rằm dần hứa hẹn cũng sắp gò. Những con bồ câu nhỏ đã chọc thủng cái vỏ thủy tinh, và những quả trứng kia của con mòng mẹ, mười của báu của nó, không những chỉ là những vật bay hay không mà thôi, mà mỗi quả lại có một đời sống ngầm ngầm ấm áp, dễ cảm, rung động và gần vang tiếng hát.

Con mòng mẹ đã mất bạn tình của nó trong lúc đầu mùa. Con bạn nó mất đi, và vì trong vùng đầy những quan thù kịch liệt, người ta có thể đoán là đã chết rồi. Nên bao nhiêu chú ý của con mòng đều đồ dồn cả vào cái tổ và bầy trứng ấp.

Nó săn sóc bầy trứng suốt cả cuối tháng sáu, chỉ rời bỏ mỗi ngày có một lát để đi tìm cái ăn, và trong lúc di vắng ấy nó ấp trứng bằng một con mòng giả nó đã làm ra bằng những chiếc lông rút ra ở ngực nó.

Một buổi sáng, trong lúc bay lên, dễ trúng cho người mẹ già săn sóc, con mòng nghe thấy những tiếng rắc ghê gớm trongặng liêu dài, gần ngay lồ, nhưng mà nó khôn ngoan cứ đi. Khi trở về, người hàng xóm, là mẹ bọn chim bo cáy, hãy còn kêu sọt, và con mòng nhận thấy có vết chân người ở ngay gần lồ. Người mẹ già đã sê dịch đi, nhưng mà, thật lạ lùng, tất cả bầy trứng vẫn nguyên vẹn.

Ngày lại ngày qua, cái công việc lớn lao sắp đến, và con mòng nhỏ

bấy tinh mẹ con càng lớn trong lòng nó đối với mười vật từ bãm bé nhỏ mà sự săn sóc của nó sắp khiến thoát ra. Nó cảm thấy rằng không phải là những quả trứng như thường nữa; đôi khi, nó nói cho những quả trứng kia nghe với những giọng nói khẽ và ngắn, và những đứa con bé nhỏ kia binh như trả lời từ bên trong bằng những tiếng kêu thầm, có lẽ những tiếng không có tên trong lời nói của giống người, bởi vì tinh tế quá nên tai người không nghe thấy. Vì thế, ngày phá trứng thoát ra, chúng đã biết một vài câu giản dị, đó là tiếng nói của loài mòng két.

Những nỗi nguy hiểm rất nhiều lúc bắt đầu áp trứng đã qua nhanh chóng, nhưng mà lại đến một nguy nan mới. Mùa xuân đã dem dại hạn tới. Đã lâu, không có trận mưa nào, và cứ ban ngày đến, mẹ mòng lại ngao ngán nhìn cái ao cứ cạn rất chóng. Quanh ao đã có một vòng bùn, và, trừ ra trời mưa, bầy mòng con vừa mới nở rồi đến bắt buộc phải thực hành một cuộc di trên bộ rất nguy hiểm.

Không thể khiến cho trứng nở mau được, cũng như không thể làm mưa rơi xuống được, và mẹ mòng quả như đã sợ từ trước, ấp những ngày cuối cùng trước một vũng bùn rộng thay chỗ cho cái ao.

Dàn mòng con sau rồi cũng nở. Những cái vỏ lụa như men sứ bị đập vỡ từng cái một; ở mỗi cái thoát ra một con mòng nhỏ: mười cái quà tròn những lông lấm tấm, mười cái bộ vàng có mắt như châu ngọc, bao đựng quý báu của một tia sống vô giá.

Nhưng số mệnh khắt khe, vì bấy giờ, muốn thoát chết tất phải tìm đến một cái ao ngay. Hồi ổi, tại sao ông trời không cho bầy mòng con được khỏe mạnh vì ba ngày bị bom dưới nước, trước khi bắt đầu cuộc di xa trên bộ ghê gớm ấy? Mẹ mòng phải nghĩ cách thi hành ngay không được chậm trễ, nếu không chỉ còn đánh phận nhín dàn con chết. Những con mòng ấy có thể không ăn uống ngay được trong vài giờ khi ở trứng ra. Thân thể chúng

hãy còn thừa được chất béo của cái nhà trứng nâng đỡ. Những chất này hết đi thì chúng sẽ lại phải ăn ngay. Vậy mà cái ao gần nhất cũng cách xa hơn một nửa dặm. Và mẹ mòng tự hỏi những câu như thế này: dàn con ấy có thể chịu đựng được lâu không? Dọc đường, chúng có thể tránh được những nỗi nguy hiểm đang rình mò không? Bởi vì không có một con chó rong nào, một con chim ưng nào, con riêu hâu, con cáo, con cầy, con sói hay con rắn nào là không coi bầy mòng như cái mồi chính thức của chúng.

Mẹ mòng tự nhiên hiểu những điều ấy lắm, dẫu nó không thể nói lên được rõ ràng. Và, khi dàn con nhỏ đã được sưởi ấm và đã tinh táo, mẹ mòng bèn dẫn chúng đến vệ cỏ. Bao nhiêu tiếng kêu chiêm chiếp, bao nhiêu lần ngã, trong lúc chúng cố sức vượt cái rào cản lối như một cái rừng tre! Mẹ mòng một mảnh trông nom bầy con, còn một mảnh soát nhìn khắp trời. Nó không thể nhớ vả ai được. Hàng nghìn những con vật bao bọc chung quanh thi đấu hoặc là thù nghịch của giống mòng, hoặc là đứng trung lập cả.

Sau bao nhiêu khó nhọc đi qua cỏ, mẹ con trèo lên một cái bờ và đến bụi thông thì ngồi đề nghỉ. Một con trong bầy nhỏ, vì cố hết sức để theo kịp anh em, nên mệt quá, tưởng không chắc có thể đến cái ao sung sướng kia được. Nghỉ ngơi xong, mẹ mòng kêu một tiếng « quác » rất khẽ và ngọt ngào, tựa như bảo: « Nào, các con, đi thôi! », và chúng lại lên đường, trèo qua những cảnh nhỏ, hay di vòng quanh, vừa kêu những tiếng nhỏ nếu mọi sự suôn lợi, hay phàn nàn nếu bị vướng trong cái bụi nào đó.

Chúng đi như thể đến một quang đất rộng và quang. Bi qua đáy rất dốc, nhưng mà lai sọ cái nguy hiểm bị riêu hâu trống thấy. Mẹ mòng nấp rất lâu dưới một cái bụi, để xem xét trên trời khắp cả các phía trước khi xông pha ra chỗ quang. Rồi, khi thấy mọi sự bình an, mẹ mòng già bầy cái đạo binh con đè vượt qua bãi sa mạc rộng một trăm thước ấy.

Dàn con nhỏ gắng sức để theo mẹ, cái mình vàng nhỏ bé đứng dựng lên thước-thợ, và những bộ cánh nhỏ tí giang ra như những cánh tay, trong lúc chạy theo « bu ».

Mẹ mòng ước mong vượt qua quang đất hẳn một thời, nhưng nó thấy rằng không thể được. Những con nhỏ khỏe mạnh nhất có thể theo kịp được, nhưng còn các đứa khác lê dằng sau, theo thứ tự yếu ớt. Dàn con bấy giờ giàn thành một đám rucker dài độ sáu thước, và đứa di « sau rốt » cách đứa trước ít ra độ ba thước.

Bắt buộc phải nguy hiểm nghỉ lại ở chỗ quang. Bầy con theo kịp mẹ thở hồng hộc. Lo ngại, mẹ mòng nắm xuống cạnh con, đợi cho chúng có thể lại gần được. Rồi, lại dẫn con như trước, vừa ngọt ngào khuyến khích: « Cố lên, các con! ».

Mới được nửa đường mà chúng đã thấy nhọc. Bầy nhỏ lại giàn ra thành đám rucker khác, con « sau rốt » lê dỗi dằng xa, thì ngay lúc ấy con riêu hâu dầm to lớn hiện ra, bay là trên mặt đất. « Coi chừng đấy! », mẹ mòng kêu thét lên như thế, và dàn con nắm ép cả xuống, trừ con sau cùng, vì xa quá không nghe thấy lời mẹ, nên cứ việc tiến. Con riêu hâu lớn vụt xuống, quắp lấy cậu nhỏ trong móng rồi bay lên trên các bụi cây. Người mẹ đáng thương chỉ có thể khép sọ nìn theo tên cướp hám máu, trong lúc nó mang con nhỏ đi không bị ai trừng phạt...

Nỗi buồn của mẹ mòng không cạnh cánh và sầu sắc bằng nỗi buồn của một bà mẹ loài người, tất nhiên, nhưng mà cũng thành thực lắm. Nhưng còn phải che chở cho chín đứa con khác. Cần phải chú hết ý đến. Mẹ mòng dẫn chúng hết sức nhanh đến bụi cây, và trong ít lâu, chúng được thở nhẹ nhõm hơn.

Thôi từ đây mẹ mòng phải làm thế nào để có thể di đường khuất được. Một giờ qua, vừa lo sọ vừa nghỉ ngơi. Cũng sắp gần ao rồi. Thực may quá, vì bầy nhỏ đã mệt lả, bùn chàm chúng đã sút máu và chúng không còn sức nữa. Chúng dừng

lại lấy hơi dưới bụi cây lớn cuối cùng, trước khi đi liền dàn với nhau dè qua chỗ quãng sau, một quãng hẹp giữa hai hàng lông. Và chúng không biết rằng cái chết, trong một bình thu khác, đã lẩn theo chúng. Một con cáo lông đỏ đi ngang qua vết của đạo binh nhỏ. Thỉnh mũi nén nó biết ngay là có một bùa ăn ngon, chỉ việc theo và vồ lấy thôi. Nó bèn trộm lướt êm theo cái vết dè rất rõ. Nó đã trông thấy mẹ con dàn mòng. Chắc rằng lát nữa nó sẽ nuốt cả dàn, nuốt cả mẹ mòng nữa. Nhưng mà dối khi việc dời không theo cái giòng tự nhiên mà đi. Con cáo đã đến gần dàn mòng dè có thể đếm chúng được, nếu nó biết đếm, thì chợt giò đưa lại một cái mùi khiến cáo ta dừng lại và nấp xuống ngay, rồi sau khi đã đánh hơi rất lâu, cáo ta lẩn đi và chạy trốn hết sức nhanh.

Như vậy, cái nguy hiểm lớn nhất, cái chết đã cầm chắc cho dàn mòng, bỗng được một sức mạnh vô hình gạt ra, và mẹ mòng, tuy cần thận là thế, mà cũng không nghĩ ngờ gì cả.

Từng bước loạng choạng, bầy con theo mẹ vượt qua rất nhanh cái chỗ quang. Bây giờ chúng đã đến gần một cái nhánh dài của ao ở bên kia con đường trống ấy. Mẹ mòng chạy thẳng xuống nước, miệng kêu vui vẻ: « Lại đây, các con! ».

Nhưng than ôi! quãng trống ấy do tay người làm ra và gọi là con đường. Hai bên, có hai cái hố sâu và tận mà người gọi là cái « rãnh » và bốn đứa nhỏ mòng ngã xuống đáy. Năm đứa kia cố len mình đến được cái rãnh bên kia, còn sâu hơn rãnh trước, và cũng thụt xuống đáy nốt.

Trời! cái bước nguy hiểm! Rãnh như dài vô cùng tận cả hai phía. Bầy con bầy còn yếu quá dè thoát ra ngoài bước nguy nan ấy được, và mẹ mòng cũng không biết làm thế nào dè đỡ con ra thoát. Mẹ mòng cũng tuyệt vọng như chúng, đương chạy chỗ này chỗ khác, vừa gọi vừa khuyến khích con, thi bỗng thấy lại gần kẻ thù không đội trời chung của loài mòng, kẻ thù mà mẹ mòng sợ hơn hết cả ở trên dời, một người không lồ!

Mẹ mòng nhảy sà vào chân người và ép mình xuống cỏ.

nhỏ, chúng nó kêu mới dữ làm sao! Thương hại mẹ mòng, nó khóc mới đáng cay làm sao cho số phận bầy con nhỏ! Vì mẹ mòng biết rằng bầy con sẽ bị giết hết bấy giờ, và trong cái lô sọ của tuyệt vọng, nó đập ức xuống đất trước cái người không lồ sát kia.

Thì, người không lồ ác nghiệt ấy đi về phía bờ ao, có lẽ dè uống một hụm nước sau khi nuốt bầy con. Người cui xuống, và một lát sau, tất cả dàn nhỏ đã hơi lội tự do trên mặt nước. Mẹ mòng bay lên trên mặt nước sáng như gương. Nó gọi con và chúng vội vã đến bên mẹ. Nó không biết rằng người ấy thực ra là bạn của nó: nó không bao giờ biết rằng đây chính là vị thần mà hình dáng dù khiếu cho con cáo đã phải trốn chạy, dù cứu được dàn con khỏi bước nguy nan ghê gớm; nó không biết thế bởi vì giống người vốn hành hạ loài mòng dã từ lâu và mẹ mòng cứ vẫn ghét loài người cho đến khi chết.

Mẹ mòng cố xua con tránh xa người. Nó dẫn con hơi qua ao. Nó nhầm, vì như thế lại đem con đến cho những kẻ thù khác thật nguy hơn. Con riều hâu dầm lớn lại nhìn thấy dàn mòng nhỏ và nô vục xuống, chắc chắn mỗi chân quắp được một con.

Mẹ mòng kêu lên: « Chạy vào đám sậy kia! ».

Bầy nhỏ đều chạy lõm bõm trên nước, tận sức những bàn chân mệt mỏi.

« Chạy đi! Chạy đi! », mẹ mòng giục.

Con riều hâu xuống. Bầy nhỏ tuy chạy, nó vẫn sắp sập đến. Dàn mòng còn nhỏ quá, không biết lặn. Tưởng không còn cách nào cứu được chúng nữa, nhưng lúc riều hâu vồ đến, mẹ mòng ta lâm mưu mèo dã hổ súc ngụp xuống nước, và dùng chân và cánh, làm bắn toé nước lên riều hâu khiến nó bị ướt cả. Riều hâu ngạc nhiên quá và nhảy lùi lại một bước trên không, dè rũ lông cho khô. Mẹ mòng giục dàn con trốn. Riều hâu lại xà xuống lần nữa. Lại bị một vòi nước ngăn lại. Riều hâu ba lần xà xuống, ba lần bị mẹ mòng té nước, cho đến khi bầy nhỏ đã trốn trong đám lô. Riều hâu quay ra vồ mẹ mòng nhưng mẹ mòng biết lặn, té nước một lần cuối nữa dè chào rồi dè dàng lặn đi mất.

Nó ngoi lên mặt nước rất xa đáy, tro g đám sậy, và kêu « quắc, quắc » rất khẽ. Chín đứa con lại gần mẹ, nhọc mệt và lúc bấy giờ mới được nghỉ ngơi, không sợ gì nữa...

E. T. SETON.
bản dịch của THẠCH-LAM

CÔNG HIỆU ————— VÀNG ĐỒN

Thuốc đau màng ó gia-truyền THƯỢNG ĐỨC

NHỮNG NƠI CÓ BÁN THUỐC NGỦ:

Hanoi : 15 Mission (gần nhà thờ

lớn)

Haiphong : 37 Paul Doumer

Hađông : 25 Nguyễn hữu Đỏ và 34

Duvillier

Phútho : 14 Rue de la Gare

Hòabình : Lâm khê, rue Phượng

Lâm.

Vì con bệnh đau mảng óc, nay người ta mới thực tin thuốc Annam cũng có phuong hay hơn thuốc khác, vì nếu mắc bệnh đau mảng óc mà muốn khỏi, thì chỉ dùng thuốc đau mảng óc gia truyền THƯỢNG-ĐỨC h khỏi ngay. Thuốc này đã cứu được hàng vạn van người, trước khi dược không còn lo ngại gì là thứ thuốc không công hiệu. Những người bị cảm hơi ngứa là bị đau mảng óc dùng thuốc này chỉ 15 phút khỏi hẳn. Thuốc bán mỗi phong 0p30, một hộp bối phong 1p00. Thuốc ngủ 0p16 một lọ (Tại phòng thuốc THƯỢNG-BỨC ở 15 Mission Hanoi và 37 Paul Doumer Haiphong có biểu không thuốc ngủ cho các người qua lại muôn dùng ngay). Ở các tỉnh ai đồng đai-lý bối thuốc, đau mảng óc cũng có thuốc ngủ để biến cho khách hàng. Ai muôn dùng xin viết thư về ngay và đề cho THƯỢNG-ĐỨC 15 Mission Hanoi.

VÀI MÔN THUỐC HAY KHÁC

BỒ-PHÒI: Dùng chữa các bệnh hó lâu năm, và để phòng bệnh lao rết công hiệu. Giá 1p00 một hộp.

TUẤN BỒ HUYẾT HẢI: Chữa các cô các bà máu xấu, kinh không đều, hành kinh đau bụng, người xanh sao gầy còm, ra khí hư, chả uống một hộp thấy đỡ. Mỗi hộp 1p50, nếu muôn dùng thử một hộp xin tính giá đặc biệt 1p00.

KINH-TIỀN TUY-TIỀN: Chữa thận hư, liệt-dương, tinh khí lắt cõi, giao hợp chóng xuất tinh. Mỗi hộp 1p.

LIEW HOA HOÀN: Dùng chữa bệnh lâm, 0p50 một lọ. Nhẹ hãi lợ nặng lợ, chữa khoản không khỏi sẽ được hoàn lại tiền, giá từ 8p00 đến 30p00.

THƯỢNG - ĐỨC
15 phố nhà Chung (Mission), Hanoi

DAI-LY :

Hađông : 25 Nguyễn-hữu-Đỗ, và 24 Duvillier (trước cửa chợ) Phútho : 14 rue de la Gare, Hòabình : Liêu Lâm Khê phố Phượng Lâm, Haiphong : Văn-Táu 37 avenue Paul Doumer, Bắcninh : Vĩnh-Sinh 164 rue Tiễn-An, Hảiđường : Quang-Huy 25 Maréchal Foch, Nhatrang : Nguyễn-định-Tuy-En Tailleur, Thành-hóa : Thái-Lai 72 Grand rue, Huế : Thành-niên 43 rue An-Curu, Tourane : Lê-công-Thanh A, du Musée.

NGÀY NAY NÓI CHUYÊN

Vũ Ninh, Văn Giang — Vì nhà nghèo mà bạn
giai toàn là tag ăn chơi bậy bạ, vương cá ném
đá luân đòn tát là đì làm tiêu. Vậy có cách
nào phán giải cho họ rõ.

— Phản giãi lâm gi, mà « họ » cũng chưa
nghe đâu. Miễn là có không có thể là đủ
rồi. Vả nếu có có sự đùa luân thì nên tìm
cách tránh những điều có thể để người
ta dị nghị.

Hoa Văn Honguan — Bởi trẻ yêu nhau có
thể nào tự kết hôn với nhau trước công lý
mặc dù cha mẹ còn đủ và bất lê bên trái
không ràng lồng bên gái? Trước công lý,
nơi nào tiện?

— Câu hỏi của ông tôi nghĩa quá:
nếu « bên trái không bằng lòng bên gái »
thì đôi trẻ còn yêu nhau gì nữa mà ông
cứ nhất quyết là họ yêu nhau?

Hay là ông muốn nói rằng một người
con trai cha mẹ dạm cho một đám làm
vợ, cậu không bằng lòng vì đã yêu người
con gái khác? và muốn tự ý lấy người
ấy làm vợ, mặc dù cha mẹ không ưng? Nếu
vậy thì quả không được. Theo luật
hộ Bắc kỵ, đôi trẻ muốn kết hôn, trước
phải bằng lòng nhau đã; sau lại phải cha
me bằng lòng nữa mới được.

Bồ Hữu Chí — Tôi đã ngoài 45 tuổi, trước
không học trường nào, sống nom hở một
người riêng tay thơ huynh; tuy không thư
thả, song tôi vẫn làn hồn tự học hỏi và
tự xét mình, không hề tự phụ có thể thi
baccaulaureat được; vậy tôi có nên thí không?
và muốn thi có đều gí trả ngại không?

— Nếu ông muốn thi, thì ông nên đi
thi lâm. Ông không lo: không có điều
gì trả ngại cả.

Khadt Hanoi — Một người đàn bà đã có
năm con không biết an ở với chồng làm
sao tự nhiên lại về với mẹ đẻ.

Nay da man, một người đã có vợ con.
Hàng ngày tôi thấy cãi nhau làm cá cưa
nhà. Vậy đối với người đàn bà kia nên cư
xử ra sao? Người chồng kia biết có cho là
tôi ngoại tình được không? Hiện nay chưa
ly dí hẳn.

— Ông quên không nói rõ đứng địa
vị nào để xử sự với người đàn bà ấy.
Nếu chỉ là khách hàng quang, thì cứ mặc
họ cãi nhau là hơn: ngô họ ra cãi nhau,
thì mình cầm họ làm gi!

Người chồng có thể cho là ngoại tình
được lầm... nếu có chứng cứ rõ ràng.

Minh Tâm, Quang Ngai — Tôi có yêu một
người, đã ở chung chạ cùng nhau trên hai
năm, đã có con, mặc dù hai bên cha mẹ
không bằng lòng cho chúng tôi lấy nhau —
Trước sự khó khăn ấy, tôi đã chán nản, nay
chồng lại ham chơi bởi lêu lùng, can gián

không được. Tôi có thể bỏ người đàn ông
hoang dâng ấy và có quyền giữ đứa con đó
không? (Chúng tôi không có acte de mariage.)

— Không có cưới xin, không có giấy
giá thú từ là không phải là vợ chồng,
mà chỉ là nhàn ngãy, vậy có thể bỏ nhau
được. Nhưng còn con thì ai có quyền
giữ? Nếu chỉ người mẹ đừng khai nhận
đứa trẻ, thì chỉ có người mẹ có quyền
coi sóc trông nom nó mà thôi. Còn nếu
cả hai người đều khai nhận đứa trẻ là
con, thì việc phải đem ra trước tòa phản
xử.

Bưởi Văn, Haiphong — Những người
sinh ở nhượng địa Pháp như Hanoi, Haiphong...
được xú theo luật nước Pháp. Vậy
đến 21 tuổi họ mới phải đóng thuế thuế thân,
hay là đến 18 tuổi thì họ phải đóng như dân
các vùng khác rồi?

— Họ vẫn phải đóng thuế lúc đến tuổi 18
như dân vùng khác. Xin chờ lâm: sinh ở
nhượng địa Pháp không phải vì thế mà
lành công dân Pháp, được hưởng luật
của nước Pháp. Sinh ở nhượng địa chỉ
là thuộc dân Pháp (sujet français) được
đem xú trước tòa án tây mà hưởng luật
riêng của thuộc dân Pháp.

Mai Phong Hanoi — Tôi lấy một người già
truy lục. Mai sau ngọt đó mới thu cùng
tôi đã trốn một số nợ nhà hát. (Nhà hát
đó là trong quê tôi.) Sợ một đối khi phải
về quê. Nhà chủ gặp, họ sẽ làm r้าย rá:

1. Kiên quyết dù 2) Bất giả số nợ
100p. (Thực ra vay 30p.00 bắt ký 100p.) Nếu
không lại bắt vợ tôi về nhà hát.

Vậy có thể nhờ pháp luật che chở dùm
chúng tôi không? Biết rằng ở nhà hát 3, 4
năm không cho một đồng lương nào cả và
còn hành hạ là khẽ nữa. Nên trốn ẩn. Nếu
nhờ pháp luật thì đến đâu?

— Kiên quyết dù thi không kiên
durate, vì chủ nhà hát có quyền gián
đảo nương thời hát đầu. Nhưng họ vẫn có
quyền đòi nợ. Và về việc đòi nợ, thi nhà
chức trách hẳn là phải bằng cứ vào tờ
văn tự có chữ ký của người có nợ, nếu
không có chứng cứ nào tỏ ra một cách
dịch xác rằng vợ ông chỉ vay có 30p. thi
ông đánh phải trả cho nhà chủ số tiền
100p. đã ký nhận. Nhưng không vì thế
mà phải bắt buộc trả về nhà hát! Không
muốn làm nghề hát nữa thì không ai bắt
ép làm nghề ấy được, trừ ra khi nào có
hợp đồng hàn hoi trong một thời hạn nhất
 định.

(Xem tiếp trang 14)

1914 - 1918

Chữ thập Victoria

(VICTORIA CROSS)

« Chữ thập Victoria » là một thứ bội tinh rất quý của Anh
cát-lại, chỉ tặng thưởng trong hồi chiến tranh cho những
tướng sĩ nào đã lập nên một công trạng đặc biệt, hoặc có
một hành động can đảm và oanh liệt.

Trong cuộc chiến tranh 14-18, các phi công là những người
đã nêu lên nhiều tấm gương sáng vì can đảm và danh dự. Dưới
đây là một vài hành vi của các hùng tướng-ý.

CHINH trong một cuộc di ném
bom sân bay Ramleh (Palestine), mà thiếu úy phi
công F. H. Mc. Namara, người Úc
châu, được thưởng bội tinh Victoria
vì cách hành động can đảm sau
này :

Trong một cuộc đánh phá đường
xe hỏa Tel El Hessi, đại úy Rutherford,
ở đội máy bay 67, bắt buộc
phải đỡ xuống đất bên nghịch vị
liệt máy. Thiếu úy Namara, trên
chiếc máy bay thám thính Martin-
syde, bay xuống định cứu, dưới
một trận mưa dạn, và tuy thêu úy
đã bị trọng thương ở đùi. Thiếu
úy hạ máy bay xuống cách máy
bay của đại úy Rutherford chừng
hai trăm thước. Nhưng vì vết thương
nặng thành thử thiếu úy không
sao rò khỏi máy bay được.

Đại úy Rutherford chạy lại định
nhờ Namara quay bộ máy để bay,
Nhưng thấy thiếu úy bị thương
nặng, lại vừa lúc độ đội kỵ binh
bên nghịch sắp phi tới, hai người
bàn định cùng bay đi ở chiếc Martin-
syde. Đại úy trèo lên dằng sau
Namara, nhưng lúc cất cánh,
Namara bị thương không giữ vững
tay lái được, nên máy bay lật mũi
xuống. Trong lúc đó, đội kỵ binh
bên nghịch mỗi lúc một tiến gần.

Tình thế hai phi công lúc bấy
giờ tưởng như tuyệt vọng.

Nhưng một người Úc không chịu
hàng bao giờ. Trước hết, phải làm
thế nào cho máy bay khởi vào tay
quân nghịch đã.

Rutherford và Namara chui ở
dưới máy bay ra và châm lửa đốt
máy. Trong lúc đó, sự thắng trận
đòi phe. Nếu kỵ binh di nhanh thi
máy bay lai bay nhanh hơn. Hai
chiếc máy bay đồng minh di do
thám gần đây, bèn bay lại: họ
đánh phá toàn kỵ binh và ngăn lại
bằng những loạt súng liên thanh.
Đại úy Rutherford, nặng đỡ thiếu úy
Namara lúc đó đã mất rất nhiều máu,
đưa đến máy bay của đại úy và
nhắc đặt lên ghế cầm lái. Dưới một

lần mưa dạn, đại úy quay cánh
quat rời leo lên chỗ ngồi quan
sát.

Thiếu úy Namara lần này cố sức
cắt cánh cho máy bay được, và
tuy đã gần mệt lả đi, cũng còn
đưa máy về nơi căn cứ được, cách
dãy 115 cây số.

Trong trận chiến tranh 14-18,
tất cả chỉ có 19 cái bội tinh Victoria
thưởng vi hành vi xứng đáng ở
trên không.

Bội tinh của thiếu úy Namara là
cái thứ mươi một.

Cái thứ mươi hai là của Thiếu
tá W. A. Bishop, hùng tướng nhất
của đội máy bay Anh, với 72 cuộc
thắng trận (nhiều là đã hạ 72 máy
bay của bên địch. Số ấy đứng hàng
thứ ba trong cái kỷ lục quốc tế;
sau von Richthofen, người Đức, và
René Fonck, người Pháp, với 75
cái).

Bội tinh Victoria thứ 10 là của
đại úy Albert Ball, có lẽ cũng sẽ
đến đầu kỷ lục nếu không mất
sợm. Trong 10 tháng chén đấu, đại
úy đã hạ 43 chiếc máy bay, và một
khinh khí cầu, cho đến ngày 7
tháng năm 1917, đại úy bị hạ bối
tay một phi công Đức, không ai
khác hơn là người anh của tay
hùng tướng đại tài Manfred von
Richthofen, thiếu úy Lotar von

Đại úy A. Ball mới có hai mươi
tuổi. Và là một phi công vừa can
đảm nhất, vừa khôn khéo nhất, và
có lẽ tiêc nhất trong các tướng
đứng đầu quân.

Sau khi chết, đại úy được an
thưởng bội tinh Victoria và Bắc
đầu bội tinh Pháp. Cái chết của
đại úy reo rắc mối buồn rầu vô
hạn trong hàng ngũ các phi công
Anh, và các bạn hữu của đại úy
thì sẽ báo thù cho đại úy. Trong
số đó có đại úy Bishop, và chính
trong cuộc di báo thù ấy mà đại
úy đã trả tài: đại úy hạ 40 máy bay
địch trong sáu tháng.

Quyền sở vàng của bội tinh
Victoria biến :

Tháng sáu 1917: Đại úy Albert
Ball.

Tháng sáu 1917: Thiếu úy F. H.
Mc Namara.

Tháng tư 1917: Thiếu tá W. A.
Bishop.

(Junior)

MUỐN ĐẸP

Một cuốn sách chỉ dẫn một cách đầy đủ những phương pháp
làm cho người đàn bà trở nên đẹp.

Không làm quảng cáo riêng cho một thứ phẩm súc nào, sách
này dậy rành rỏi những cách làm cho da tươi và nhõ, lông mì dài
và cong, vú nở, mình thon, chữa hói mòn hôi nách, chữa chứng
cá, cách tập thể thao để giữ cho thân hình được cân đối v.v.

Giá mỗi cuốn 1p.00.

Ở xa gửi lanh hóa
♦ giao ngắn. ♦

Bán tại **dào lấp**

97 Phố Hàng Gai — HANOI

Mua các thứ tem cũ

Đóng gói rồi. To và nhỏ. Giá từ
1p00 đến 40p00 một trăm cái
Biển thư: M. N. K. Hoàn village
Yên Phụ près Hanoi.

Cách ngủ

NÀ phà Luân có cái tài là lá mao mèo ngủ lùa nào cũng được, và bất cứ năm thế nào. Chính cái tài ấy đã khiến cho Nữ công chúa làm việc suốt cả ngày trong một thời gian lâu, mà trí óc vẫn sáng suốt và thân thể vẫn khỏe mạnh.

Cựu thủ tướng Anh, ông Lloyd George, người ta bảo cũng có cái tài ấy. Có khi ông kết câu chuyện bằng một câu nói : nào, giờ tôi ngủ một chút, và ngủ ngay từ khắc sau khi nói xong.

Lord Nuffield, nhà công nghệ có tiếng, từ thuở nhỏ đã phải tập làm việc đêm ngày, ngủ rất ít hơn người thường.

Ông Georges Robers bảy mươi vẫn khỏe mạnh, chỉ cần nhất giấc ngủ trưa.

Sir Harry Preston, cái gương kiêu hãnh là lùm cho đến ngày gần chết, ngày nào cũng đều ngủ hai giờ buồm trưa.

Lord Balfour, cứ một tháng thì lại nằm sao mót ngày trên giường — một thói quen khá thích cho những ai có cái may được trọn một ngày ngủ.

(Tit Bits)

Làm reo đê đòi... bớt lương!

CHÚNG ta thường được nghe nói đến các vụ làm reo đê đòi tăng lương, thế mà có khi thợ thuyền lại cùng nhau ngủi việc vì chủ không bằng lòng trả lương kém đi ! Nguyên do ở tấm lòng nhân ái mà thợ thuyền thường tỏ ra đối với những người không được may mắn như họ.

Gần đây, trong năm 1927, bọn thợ làm gạch ở tỉnh Jordanow bên Ba Lan, nghĩ rằng nếu giá gạch bớt cao đi thì nhà cửa sẽ dựng nhiều hơn, và như vậy sẽ có công việc cho nhiều người làm. Bởi vậy họ đòi chủ bớt lương đi. Khi chủ từ chối (vì là một sự lừa, bén ta chưa từng thấy — Lời người dịch), họ bèn rủ nhau làm reo.

Về một dịp khác, bọn thợ dệt tát ở Leicester (Anh) đề nghị rằng nếu bớt lương họ độ 10% thì công việc làm sẽ nhiều hơn, và sẽ bớt những người thất nghiệp đi. Các chủ lai từ chối, (lại một sự lừa nữa ! — Lời người dịch) và bọn thợ lại làm reo. Trong năm 1884, thợ mỏ ở Durham và Northumberland nói với chủ rằng 3h một ngày là tiền công đủ làm rồi, và khi được tin họ sẽ được trả hậu hĩnh, họ bèn làm reo đê đòi hạ lương.

(Tit Bits)

Những sự lạ

NGU theo phương hướng : trong nhiều phòng ngủ các

LU'Q'M LẶT

Vợ anh ăn trộm — Đã dâu suốt cả đêm hôm qua hả !

CHỒNG — Đã ăn trộm chứ còn dại nữa.

VỢ — Bồ nô! Điều ở đâu ấy. Sao chẳng thấy nhật trình họ đăng tin tức gì cả.

nhà Nhật-bản, phương hướng vẽ trên đất. Người Nhật không bao giờ ngủ quay đầu về phương nam, vì người chết chôn đầu về phương ấy.

— *Nặng, nhẹ* : một nhà khoa học đã tìm ra rằng, hai nết bút chỉ trên một trang giấy-bọc-tờ, nếu dân ông gach thì cần nặng 30 milligr. Người dân bà chung bình gach thi nặng eo 18 milligr.

— *Taru buon* : một nửa số các tàu buon trên thế giới là của Na Uy.

— *Đọc sách* : trong lúc bình thường, dân ở thành phố Luân-dôn mượn ở thư viện độ hơn 40 triệu cuốn sách.

— *Chiếc ảnh vĩ đại* : 50 cái tàu bay đương bay để chụp một cái ảnh của toàn nước Mỹ. Mỗi tàu bay chụp độ 200 ảnh một ngày, nhưng công việc đến phải hàng năm mới xong. Cái ảnh lớn đó vào khoảng 500 chân (1m33) vuông.

— Người Tàu, giống người đã tìm ra thuốc súng và mực viết trước hết cả, lại cũng biết in sách trong khi ở Âu châu chưa ai nghĩ đến. Người ta tìm được những bản in đê ngày 11 tháng năm năm 868, nghĩa là 600 năm trước sự sáng kiến của Gutenberg.

— Ta phải lấy làm lạ khi thấy rằng hai con vật lớn nhất trong vũ trụ, con voi và con hổ mā (hippopotame) đều là giống chỉ ăn cỏ, còn như con cầy chảng han, lại chỉ ăn thịt. Như vậy không cứ con nǎo to là ác.

— Người ta câu được cá ở sa mạc Sahara! Không phải là chuyện dưa đâu, nhưng là rất đúng. Những con cá ấy câu được ở một cái giếng sâu độ 150 thước, và có nước mặn.

(Junior)

Một tội nặng : một người Đức, trong lúc tức giận đập cái lọ sú và đốt quần áo của vợ, đã bị phạt về tội « làm hại quốc gia trong công việc tích trữ những thứ cần dùng ».

Cái hôn chết người : cô Marie Collins, ở Chicago, không hôn người nào mà người ấy không bị chết bạo. Cô đã nhân tình với bảy anh trai cướp, người nào cũng bị bắn sáu khi ấu ở với em.

(Tit Bits)

Kỷ lục tiền thay thuốc

Số tiền cao nhất trả cho các bác sĩ chữa bệnh là số tiền mà bác sĩ Anh

Dunsdale đã nhận được của hoàng hậu Cathérine II nước Nga. Bác sĩ được với đến tiêm cho hoàng hậu, và săn sóc thuốc men. Hoàng hậu trả bão si 90.000 bảng Anh (tức bằng anh chứng 17 đồng bạc ta, theo thời giờ), thêm 1.800 bảng về tiền lãi. Lại thêm nữa, một bức truyền thần của Hoàng Hậu, được phong tước và một số tiền bông tuất là 450 bảng một năm

(Tit Bits)

Tên gọi

NẾU cứ lấy âm các tên gọi trong các thứ tiếng nói ở hoan cầu, thì thấy nhiều cái là — Lại nhất là tiếng mèo kêu được các thứ tiếng diễn ra giống nhau : tiếng Anh là « cat », tiếng Thụy-điển là « Katt », tiếng Pháp là « chat » tiếng Đức là « Katze », tiếng Hòa Lan là « cat », tiếng Ý là « gatto », tiếng Y-pha-nhô là « gato » tiếng Nga là « Kats », tiếng Ba Lan là « Kat » và người La-mã cũng có tiếng riêng là « catus ».

(Và tiếng ta gọi là con « Mèo », có lẽ đúng tiếng mèo kêu hơn cả.)

(Tit Bits)

Quyền sách nào

Iớn nhất?

QUYỀN sách lớn nhất hoàn cầu mà người ta biết hiện giờ đê ở Viện bảo tàng ở Luân-Dôn. Bé cao 1 thước 70, vả béo ngang 1th15, nghĩa là một người tám thước có thể nấp đứng sau được. Đó là một quyền địa chỉ hoàn cầu mà các nhà buôn ở Amsterdam dâng biếu vua Charles II nước Anh khi nhà vua này trốn sang Hòa Lan.

(Tit Bits)

Mein Kampf của người Do thái ?

TRONG số những sách bán chạy ở Thế giới, cuốn Mein Kampf của Hitler, dịch ra nhiều thứ tiếng, và là sách gối đầu giường của dân Đức, hẳn là giữ được kỷ lục cao nhất.

Nhưng vừa rồi có một tin rất lạ ở bên Mỹ dưa sang. Tác giả thực của Mein Kampf có lẽ là một người Do Thái, Peter Lieber Knecht, mà Hitler đã tống vào trại giam, sau khi đã đoạt của người ấy nhiều bần tháo, trong số đó có Mein Kampf.

Tin trên này do bác sĩ Paul Reybach lượm được ở Brésil trong một cuộc thám hiểm năm năm ở nước ấy.

(D. I.)

Chemisettes

Maillots de bain

Các Ngài sành đều thích

dùng

Bán buon tại hang chính

PHÚC-LAI

87, ROUTE DE HUÉ — HANOI

TÉL 974

v
DEP
và
BÊN

Muốn du'oc khỏe mạnh

Sắc dục thái quá rất làm hại sức khỏe, lại còn đeo bệnh phong tinh (lâm, giang-mai, hò-cam, hò-xoài, tinh-tinh, thiên-truy). Các ngài đã trời chờ voi chán nản, cầm giữ vững lấy tinh thần, và ném tim ngay đến

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131 — ROUTE HUẾ — HANOI

mà chữa và uống thuốc, không những được khỏi chắc chắn mà lại bồi dập được sức khỏe. Thuốc đỗ uống không cồng phai, không hại sinh dục. Thuốc lâu Op.60 một hộp, uống một ngày ; giang-mai Op.70 ; hò-cam Op.30 v.v.

Nhà thuốc còn chế nhiều thuốc thản hàn để chữa khí khí-hư, bạch trọc, phong titch, đau dạ dày v.v..

BƯỚC MÌNH

CHƯƠNG II

LÚC ra xe Trương cần thận chào dù mọi người. Chàng hơi tức thấy mọi người vẫn thản nhiên nhìn chàng và không ân cần đáp lại những câu nói từ biệt tha thiết của chàng.

Khi đi ngang qua chỗ Mai đứng, chàng nói khẽ :

— Gửi lời vĩnh biệt cái « áo nhung lam » của cô.

Lên ngồi trên xe, nhìn mọi người một loạt, chàng mỉm cười ngẫm nghĩ :

— Vài tháng nay... họ sẽ hiểu rằng hôm nay mình chào họ lần cuối cùng.

Trên đậu ruồi nhô ra cái mái nhà cũ của chàng ngày trước; vẫn cái mái nhà màu nâu xám ẩn sau mấy cây soan ta dáng thanh thoát mà trước kia khi nghỉ học về thăm quê mỗi lần chàng nhìn thấy là trong lòng vui hồn hập. Chàng ngẫm nghĩ :

— Chắc ở cái cột phía ban thờ vẫn còn những vết dao đánh dấu đè do xem mình cao lèn được bao nhiêu.

Tự nhiên chàng nghĩ đến con mồi đèn

mà chàng đem lòng yêu mến và nhớ tìm xem nó bò ở đâu trước khi nhắm mắt ngủ.

— Bây giờ thì chắc nó chết dã lâu rồi. Chàng giờ tay chào cái mái nhà, chào hết cả những kỷ niệm êm đềm hồi thơ ấu.

Xe gần đến nhà bà Thiêm. Chàng mong Nhan có ở ngoài vườn, nhưng đến khi thấy han, chàng cứ nhìn thẳng làm như không để ý đến. Nhan cất tiếng gọi :

— Anh Trương. Anh đi đấy à?

Trương xuống xe chạy lại phía Nhan đứng. Chàng sung sướng được biết Nhan

không giận mình. Hai người đứng cách nhau một hàng sương rồng. Trương thấy Nhan đẹp quá; tóc nàng chưa chải, lơ thơ rủ xuống trán và cả một bên mái tóc lệch xuống vai. Mắt nàng sáng và trong như không khí buổi sáng hôm đó. Trương nhìn mắt đoán là đêm qua nàng đã khóc nhiều, khóc nhưng sung sướng, vì hai con mắt đẹp hồn hồn như thế kia là hai con mắt của một người sung sướng.

Chưa dám tin chắc hẳn, chàng đợi Nhan nói trước. Chàng nhìn vào đôi môi của Nhan và nhớ lại đêm qua ở trong quán.

Nhan nhắc lại câu hỏi :

— Anh đi đây à?

— Vâng, tôi đi đây.

— Đó bao giờ anh lại về?

Trương không đáp lại câu hỏi của Nhan. Chàng nói đến chuyện hôm qua,

— Anh xin lỗi em. Em không giận anh chứ?

Nhan cúi mặt, ngẫm nghĩ một lúc lâu. Nàng nói rất khẽ :

— Em vẫn đợi anh trong ba năm nay. Anh viết thư về cho em nhé?

Nàng mỉm cười :

— À, nứng không bết viết thế nào để em nhận được mà không...

Trương ngắt lời :

— Em đừng đợi thư của anh. Anh không bao giờ viết đâu.

— Tại sao thế?

— Anh vẫn em. Em quên anh đi.

Nhan mở to hai mắt, ngạc nhiên :

— Làm sao thế anh?

— Không sao cả. Rồi em sẽ hiểu. Em quên anh đi. Xin lỗi em.

Chàng muốn ngắt câu chuyện, nhìn vào trong nhà, hỏi :

— Đi đâu?

— Mẹ em ra sau vườn.

Chàng đưa mắt nhìn người phu xe rồi nắm lấy bàn tay Nhan.

— Thôi, chào em. Chỉ ít nữa em sẽ hiểu.

Chàng quay vội đi, nhưng chàng cũng đã thoáng thấy Nhan dướm dướm nước mắt sụp khóc.

Tới Hà-nội, di lăn vào trong đám đông Trương thấy mình dở tro troi, chàng thấy cái chết của mình không quan trọng lắm đối với đời sống chung ô ạt của mọi người chung quanh.

Gặp ngày chủ nhật, chàng dành rẽ vào nhà một bác sĩ Pháp và quen thân, đưa lợ dờm cho bác sĩ xem. Ông ta diễm tĩnh nói :

— Đè rồi tôi sẽ đưa đi thử. Còn như máu thế này không hẳn phải là máu lao, có lẽ vì đứt mạch máu hoặc ở phổi hoặc ở cõi. Có khi chỉ vì đồ máu mũi đêm nó dạng ở cõi rồi sáng ho ra. Đờm ho lao có những tia máu như sợi lão trong đờm chứ không loang nbiều thế này. Ông ho ra chỗ đờm này về buổi sáng?

— Chinh thế.

Trương mừng rõ quá. Bác sĩ ngồi thảo đơn rồi đưa cho Trương nói :

— Dẫu sao ông cũng nên cần thận lắm vì ông đau phổi.

Chàng nhìn vào đơn và thấy tên những thứ thuốc quen dùng, không có gì lạ.

Khi ra đến ngoài, Trương như người trút được một gánh nặng; chàng thấy vui vẻ sung sướng.

Về tối nhà, chàng ngạc nhiên thấy các cửa sổ đều đóng. Người dầm tú chạy ra nói :

— Cô cô Phương... Con bao cậu đi vắng, cô ấy cứ vào.

— Cô ấy đến từ bao giờ?

— Cô ấy đến từ sáng và nhất định đợi cậu về. Cô ấy ăn cơm sáng ở đây và vừa ngủ trưa dậy.

Có tiếng Phương ở trong nhà nói :

— Em đợi anh mãi.

Trương hỏi :

— Đợi để đi đâu?

— Đi quần ngựa. Đi gõ gác, lão trước thua cay quá.

Trương bước vào phòng và đến chỗ Phương ngồi cúi xuống hôn nhẹ một cái vào má Phương, vui vẻ nói :

— Ủ nhi! Minh quên băng mắt. Nhưng sao Phương không đi trước, đợi anh làm gì?

Fương vỗ vào hai túi :

— Hết mè nó tên còn gì nữa.

— Tớ cũng gần hết.

Nói câu ấy, chàng lặng người ngâm nghì.

TRẮNG

— Bán được chỗ đất ấy, dù tiền sống
được dăm tháng. Thế rồi sao? Ngộ minh
không chết.

Chàng mỉm cười:

— Nếu không chết thì còn gì hứa nữa.

Chàng bảo Phương:

— Dịt anh một lát anh thay quần áo
khác.

Đương tháo giầy, Trương nháu thấy
cô bông người ngừng lại sau khung vải
xanh ở cửa sổ.

Phương hỏi:

— Cái gì thế anh?

Trương đi giép lại phía cửa sổ, kiêng
chân nhin ra. Trong sau lưng nhưng
chàng cũng nhận được người ấy là Thu.
Chàng cuống quít quay trở vào. Phương
hỏi:

— Ai thế?

Chàng vừa buộc vội giầy giầy vừa đáp:

— Thu.

— Thu là ai? Mả sao anh cuống lên thế
kia?

Đi giầy xong, chàng với chạy ngoài ra
phố. Ý chàng định đi vòng phía sau thật
nhanh để đón đầu làm như tình cờ gặp
Thu, không biết là Thu vừa đi qua. Chàng
muốn Thu tự ý đến với chàng, chứ không
phải chính chàng muốn tìm gặp Thu, để
sau không có thể trách mình được.

Nhưng ra đến công, Trương không thấy
Thu đâu nữa.

— Chắc Thu đã lên xe.

Chàng đứng ngạc ngần nhìn theo hút một
chiếc xe chạy ở xa, trên xe có một người
mặc chiếc áo màu hoàng yến.

— Một là Thu đi ngang qua nghe tiếng
minh nên ngừng lại. Hai là Thu định đến
thăm mình. Lạ quá. Thu tìm đến thăm
mình. Vì lẽ gì?

Chàng tươi hẳn nét mặt:

— Phải rồi. Chắc Thu định đến thăm
mình nhưng vì nghe có tiếng Phương nên
lại đi. Nếu không, vì cái gì đến đây nàng
mới thuê xe.

TRUYỆN DÀI

của

NHẤT - LINH

Trương vừa đi vào vừa làm lầm tức
Phương.

— Thu, con nào thế?

Câu hỏi hỏa xược của Phương làm
Trương không phản ứng được nữa.

— Câm miệng đi. Chết tại cô.

— Ô hay. Tại tôi làm sao?

Trương cởi áo vứt mạnh xuống ghế.

— Lại còn cãi cái gì. Có im ngay không.
Thôi, không đi đâu nữa cả.

Chàng ngồi thử một lúc rồi kéo áo mặc,
bảo Phương:

— Nào thi đi. Thế nào cô đi không thi
đứng dậy chứ ngồi ý thần xác ra đó à!

Trương đứng dậy và trả lại vui vẻ. Chàng
chỉ còn nghĩ đến một điều là Thu đã đến
với chàng; chàng tin chắc như vậy tuy không
tim ra được vì lẽ gì Thu lại đến nhà chàng.
Chàng bá lấy cõi Phương vừa hồn vừa nói:

— Khi tờ súng sướng quá, tờ hay sinh ra
gắt gông. Phương đừng giận nhé.

CHƯƠNG III

Xe về gần đến nhà. Thu mới nguội
cơn tức. Nàng không phải tức vì nghe
thấy có tiếng đàn bà trong nhà Trương;
nàng vẫn biết vậy đã lâu. Nàng tức chỉ
vì được một lúc có dù can đảm đến thi
lại là lúc không tiện vào nhà Trương.

Nàng đã định đến hơn một tháng nay.
Trước kia, sau ngày Trương đột ngột bỏ
áp ra đi, Thu về Hà-nội, yên tri là
Trương thế nào cũng đến chơi. Nàng đợi
Trương mai và cứ lần lữa như vậy hơn
ba tháng. Sau nàng lấy làm lạ cố đoán
nhưng không hiểu vì cái gì, mà hỏi thì
không dám hỏi ai cả. Có một lần Mỹ
nói với Hợp:

— Lâu nay sao không thấy anh Trương
lại chơi. Chắc bạn học thi.

Nàng hồi hộp đợi Hợp trả lời. Vừa lúc
đó có khách lật vào chơi, Hợp chạy ra
tiếp khách. Câu chuyện về Trương bỏ dở.
Thu mấy lần nói gợi đến Trương với
Hợp, nhưng cái cõi tại sao Trương không
đến thì nàng không biết và cũng không

ai biết cả.

Vụ hè đến, theo lệ thường nàng ra Sầm
son nghỉ mát. Thu rất có hy vọng được gặp
Trương ở ngoài ấy. Nàng yêu tri là không
tuê nào Trương sẽ nàng được; Trương chắc
vẫn trông thấy nàng luôn nhưng Trương
cố ý không cho nàng biết đấy thôi. Ở
Sầm-son, nàng vẫn sống một cuộc đời ngoài
mặt rất bình thản, nhưng thật ra trong lòng
nàng lúc nào cũng sôi nổi tưởng nhớ đến
Trương. Nhiều khi nàng đi thơ thẩn một
minh lên hòn Trống Mái bay vào rừng
thông ngầm mong được gặp. Trương một
cách bất ngờ. Đối với nàng Trương là lầm
và ái tình của chàng cũng là lầm như tính
nết chàng, là lầm làm nàng ghê sợ nhưng
có một sức quyến rũ rất mạnh. Thu ở Sầm-
son có rất nhiều bạn trai — hay nói cho
dúng, những bạn trai của Mỹ — nhưng so
sánh với Trương, Thu thấy họ đều tầm
thường. Những câu nói chuyện, những lời
tâm tình, ái tình của họ, và cả đến vẻ mặt họ
Thu cũng thấy nhạt nhẽo.

Thế rồi một hôm, vào độ cuối hè sắp đến
lúc cả nhà trở về Hà-nội, nàng và Hợp với
máy người nữa đứng ở bãi cát gần rừng
thông nghịch thả cõi kim cho chạy thi. Một
người quen mới ở Hà-nội ra nhắc đến
Trương:

— Trương độ này hỏng. Đâm ra chơi dữ.
Cũng bà mấy lúc nữa thì hương.

Thu sấp chạy đuổi theo một bông cỏ
bông ngừng hẳn lại. Gió đưa vảng vào tai
nàng từng mầu chuyện.

— Chắc anh ta có chuyện gì buồn bức lầm
nên chán đời, dám ra liều. Trước có thể bao
giờ đâu. Liều đại dột quá.

Thu nhận ra tiếng ông Trâm nói giọng
Huế:

— Liều một cách phi lý.

Rồi đến tiếng Hợp nói đều đều:

— Trương nếu có chết thì chỉ tại dốc tờ.
Anh ấy cũng chỉ bo xoảng thôi, đi hết dốc
tờ nó đến dốc tờ kia, rồi đâm hoảng bỏ học.
Anh ấy giờ như người liều muôn chơi cho
chóng chết. Tôi khuyên mãi không được
mà anh ấy cũng lánchez cả tôi nữa.

Thu đã mon men lại gần chỗ mấy người
nói chuyện. Nàng lưỡng lự không biết có nên
hỏi không; nhưng điều ấy nàng muốn biết,
nàng cần biết quá nên nàng không thể dừng
được. (Còn nữa) NHẤT-LINH

VUI CƯỚI

Như-Ngân

Kết cục

— Ngày chị! anh chàng sét-tinh ấy đâu rồi?
— Chàng nào?
— Anh chàng mà ngày nào cũng tảng cát một bô hoà áy mà!
— À!... Hắn lấy cát bán hoà áy đã lâu rồi!

Xò ngọt

Ông Long xuống chơi với ông Phú, một nhà buôn lớn ở tỉnh kia. Ông Phú khoe với bạn là ông làm ăn rất phát đạt và ông lại có một cậu con trai rất lành lợi. Ông Long liền hỏi cậu bé:

— Em lên mấy, học lớp nào?
— Lên 8 và học lớp prépara oire à!

— Trần Quốc-Tuân chết ngày nào?
— Ông ấy là người bắt tú!

— Ngày sau lớn em làm gì?
— Thưa ông, em làm một nhà buôn lương thiện.

— Một nhà buôn lương thiện? Thật là một nghề mới đây em à! Chắc có mình em ở lín này thôi, em không sợ ai cạnh tranh đâu!

Cô ấy quên

— Anh có muốn lấp vợ, tôi làm mối cho một đám, một người góa nhưng còn trẻ...

— Cô đẹp không?

— Lại còn phải nói, cô ta mới có 21 tuổi, người đẹp, irt, mà đẹp thật, hai con mắt trong hồn nước mùa thu, còn cái miệng thì phải biết, chắc chắn là hoa không trai bằng; tính nết thì lại hiền lành, ngày thơ, thật là một người con gái hoàn toàn...

— Con gái? Sao anh vừa bảo là góa chồng?

— À!... nhưng đã lão, chắc cô ta quên rồi!

Một câu khuyên!

— Thưa bác, thày cháu bảo con lai xin bác cái xe đạp lái mượn hôm kia à!

N. N. noi chuyen

(Tiếp theo trang 11)

Tuy nhiên, ông cần phải xem rõ văn tự mới biết được là vợ ông vay nợ bá chủ hay là nhận giữ đồ vàng của bà chủ đáng giá 100p. Trong trường hợp thứ hai này, chủ hắt có thể kiện về việc hình tội bội tín được, còn trong trường hợp hứ nhất, việc kiện, nếu xảy ra, chỉ là một việc kiện nợ thường mà thôi.

Văn Hanoi — Thú máu có biết được rõ con ai không, và trả máu ở đâu, nếu lần lượt cả hai thi có phân chia được rõ ràng không?

— Máu của người ta có thể chia ra làm được bốn hạng A, B, C, D. Có thứ máu này gặp máu khác thì đông lại, có thứ không, lại có thứ bất cứ hòa với máu nào cũng được. Người ta sở dĩ phân chia như thế là để lúc truyền mủ (transfusion de sang) để cứu bệnh nhân, biết thứ máu nào có thể hợp với máu người bệnh được. Sự phân biệt chỉ có ích lợi thế thôi, và rất nhiều người có thể đông một thứ máu được. Vậy thứ máu không thể biết được là con ai, trừ một vài trường

này không phải cứ liên tiếp, nghĩa là không cứ cha mẹ mắc bệnh hôi mà con cái cũng mắc bệnh ấy. Có khi cái đã truyền lẩn đi vài đời — cũng có khi mất hẳn — rồi mới hiện ra. Nhiều họ đời nhiên sinh ra người hôi là vì có thế, Nhưng nếu để con trước khi mắc bệnh thì con cái không mắc được, có chăng vì lây mà thôi. Cho nên người hôi cần phải ở riêng một chỗ để khỏi lây bệnh sang người khác. Nên nhớ là tay lanh mạnh sờ vào người hôi không việc gì, trừ khi nào sảy sứt da hoặc có mụn ngót.

Trúc Thành Hanoi — 1) Tại sao máu rết chán ta hay mốc trang ra? Có phải là tại nết không? Chứa thế nào? Rửa sá phỏng nó cũng không di

1) Mùa rét hay hanh, nên da se lại, và lúc gai mạnh, các tế bào chết vụn ra tròng trảng, chứ có phẩn gì đâu. Chẳng cần phải chữa gì cả, vì nó không hại gì. Chỉ cần sạch sẽ, tắm luôn thôi, vì vệ sinh chứ không phải vi phẩn.

2.) Những bản dịch của Leconte de Lisle

Roc

Cô ấy mặt
trắng như
thế thảo nào
rằng cô ta
den...

hợp đặc biệt, có dì truyền bệnh tật. Nhưng đứa con chịu ảnh hưởng cả máu người mẹ nữa. Vậy sự biết chắc chắn không thể có được. Ngày xưa ta có cách thử máu, bỗng con cùng trích máu trên một cái mâm, nêu hai giọt tụ lại nhau thì người ta kết luận là đồng máu. Nhưng có thể cũng tại cái mâm có chỗ chung được! Vậy chúa chắc đã đúng.

Hồ Ái Hué — Bệnh phong đã đánh, là một bệnh truyền nhiễm có thể là một bệnh di truyền, không? Nếu khi con cái đã lớn, mà cha hay mẹ mới phát chứng bệnh ấy, những người con sau này có thể vì mâm mủ mà cũng lâm cùng bệnh được không? Nếu muốn ngăn ngừa trước thì phải dùng thuốc gì cho có hiệu quả?

— Bệnh hôi là một bệnh truyền nhiễm, và cũng di truyền nữa, nhưng sự di truyền

về Homère nhà xuất bản nào có in
2) Bản dịch Homère của Leconte de Lisle, nhà xuất bản Plon et Nourrit án hành.

Errol Tú — 1) Tôi có yêu một người bạn của em họ tôi, có ta ưng nói với em tôi là cũng để ý yêu tôi. Rồi sau tai bùi thư tôi đã trao cho em tôi để đưa đến cho cô ta, mà chẳng thấy cô ta già nhai. Thế nghĩa là có ta đã hay lòng. Vậy tôi có nên ngang dâm nghĩ đến luôn không, nếu không, thì làm thế nào để quên được?

— Nếu xét ra quả cô ta không yêu ông, thì tất nhiên là ông không nên ngày đêm nghĩ đến người ta nữa. Còn quên được hay không đó lại là một chuyện khác. Sự quên rất dễ dàng, mà đôi khi cũng rất khó. Chỉ thấy người ta muốn quên mà chưa quên được, chứ chưa thấy ai tự hỏi có nên quên hay không. Nhưng thời gian là phương thuốc hiệu nghiệm: lâu.

2.) Tập thể thao ban tối ở trong nhà có rồi quên đó là tinh thường.

— Tập trong nhà ngày hay đêm cũng được cả, miễn là tập phải giờ (2 giờ trước hay sau bữa ăn, ít ra), và ở trong một phòng thoáng khí: đó là điều cần nhất.

Muốn xây dựng theo Khoa-Học và Mỹ Thuật, lại không tốn phí, các Ngôi ở xa gần, hãy đến hay viết thư hỏi:

Kiên-Trúc-Sư

TU NGHỆ

Hanoi — 21 bis, Rue Jean Soler
Tél. 1223

Bao giờ các Ngài cũng được cửa

Say sưa

Ở tiệm vè, ông Say chân nam đã chân chieu, khệnh khạng lún về đến cửa nhà mình. Ông ta rút một điếu sigarette trong túi, rồi dùi vào lỗ khóa mà xoay. Ông loay hoay hàng nửa giờ mà vẫn không chừa mõ.

Một người đi đường thấy lạ, đến gần xem, ngạc nhiên:

— Ông làm gì vậy? Sao ông mở cửa đằng đối xi gà?

Ông Say chồniết nhìn người kia, bỗng ông vỗ trán nói:

— À, phải! ra lúc rãy lôi hút măt cái chìa khóa rồi!

ĐÃ CÓ BẢN:

MÁY
NÉT
MỌ'

THƠ của Đào-Tiến-BAT
giá 0p60 — cước 0p20

...Một mảnh vàng, nhưng đã tái-cát, là Không-cung, là Tuy-ti-vi...

Tự của LUU-TRQ-G-LU

Sách in toàn giấy tốt, cách xếp đặt rất công phu, mỹ thuật, lị tac-giả trong lom.

TỔNG PHÁT HÀNH:

LIBRAIRIE CENTRALE
60 Boulevard Borgnis Desbordes, Hanoi

CÓ CỨNG MỚI ĐÚNG DẦU GIÓ

Vợ chồng

(Tiếp theo)

KÝ TÊN

KÈ từ phút ký tên vào sổ giá thú, hai bên nam nữ đã thành đôi vợ chồng, không sao chạy chừa được nữa.

Vì vậy, việc đem nhau ra phòng hộ-lại ký là một việc quan trọng, các cô dâu chú rể ăn phải nghĩ cho kỹ trước khi làm, kéo đến khi hối thì không còn kịp ngáp nữa.

Nếu sau khi vắt tay lên trán ngãi đến cái thứ động phòng, đến vẻ yêu diệu của các cô dâu hay đến vẻ anh hùng của chú rể, mà cũng chưa thấy đủ hứng để gánh lấy môt giang san riêng, thì nên thôi ngay đi, dừng cho cô vào trong nữa.

Nhược bằng, trái lại, lý tưởng vẫn là rợ buộc chân, vẫn là một gia đình nhỏ trong gia đình lớn, vẫn là một bà vợ hay ghen, hay một ông chồng lầm lầm lì lì, và một đàn con rheo nhóc, thì lúc đó hãy đem nhau đến mà ký.

Hai bên đều là dân bảo-hộ, thi đem nhau về làng; hai bên là thuộc dân thi đem nhau ra tòa đốc lý, từ tám hôm đến mười hai hôm sau ngày khai ở đấy. Còn các mẹ tây muốn thành « bà chánh » thi cần phải giục người đến khai ở tòa đốc lý, và đến hôm thứ mười là có thể khoác tay ra dấy ký sống ký chết với nhau.

VỀ NHÀ CHỒNG

Ký xong là hết chuyện.

Cô con gái thơ ngày đã có thể độn biến thành một bà vợ cau có đáng ghét, và anh chàng bồn hảu đã có thể trở ngay nên một ông chồng cục cằn, thô lỗ, không sao yêu được nữa.

Nhưng thường thường thi không thay đổi vị vàng quá như thế. Vì còn phải đợi ở với nhau ít lâu, và chán nhau nhiều dã.

Cho nên, ban đầu, đổi vợ chồng son nào ai nói đến quyền của tôi, của mình, chỉ nói đến âu yếm, khi nào khác sẽ hay. Nhưng luật không thể lơ dênh

nó họ được, phải tinh trước và xa cho họ.

Vì vậy, luật định rõ quyền hành và bôn phận của vợ chồng một cách chu đáo lắm.

Ở CHUNG

Quyền thứ nhất là quyền ở

chung. Dân luật annam nói: « vợ chính thất có quyền được ở và buộc phải ở với chồng ». Và luật nước Pháp cũng tán thành: « vợ phải ở với chồng... và chồng buộc phải tiếp vợ ».

Đó là lẽ tự nhiên lắm. Đến ông ngài bà ngài mà mỗi năm cũng thấy mặt nhau một lần, huống nữa là người đời.

Nhưng có lẽ luật cũng hơi dai

khờ. Nếu hai vợ chồng yêu nhau lắm thì không sao, chứ khi hai vợ chồng đã bắt đầu ngày nhau rồi, thi bắt họ ở chung với nhau cả ngày cả buổi, không chắc đã là một kế hay. Họ sẽ chán nhau chóng hơn, và có thể không muốn trông thấy nhau nữa. Chồng lúc đó có thể nhất định không cho vợ vào nhà, hay bà vợ có thể nhất quyết bỏ chồng mà đi. Lúc đó thi có phải là lỗi ở nơi luật không?

Luật đã tính đến trường hợp ấy và đã có cách. Thi dụ như bà vợ son son bỏ nhà ra đi. Tức thi ông chồng có thể nhờ hai ông cảnh sát xách tay đem về được... cho đến khi nào vợ lại son son ra đi lần nữa. Còn ông chồng nào đóng cửa không cho vợ vào, thi bà vợ có thể nhờ ông cầm đèn mở cửa ra mà vào trong nhà cho bö ghét.

Phiền một nỗi là phương pháp ấy không lấy gì làm hiệu nghiệm cho lắm. Bà vợ vào lọt trong nhà rồi, chẳng lẽ cứ ngồi lỳ trong ấy, mà nếu ra thì họ lại đóng cửa mất. Cũng như bắt vợ về rồi, chẳng lẽ cứ nhờ hai ông đội xếp đứng canh suốt ngày suốt đêm!

Cho nên, vợ chồng mà đã đến

nước ấy hi cũng đến cung bộ nhau mà thôi. Mà có bộ nhau, thi người nào từ chối không ở chung là người có lỗi.

Nhưng ở chung là thế nào?

Không phải là vợ, chờ g lúc nào cũng bắt buộc định liền với nhau. Miễn là nhà chính của chồng, vợ ở nhì là được rồi. Và theo luật ta, nhà chính là nhà có bản thờ gia tiên. Vì vậy, ban thờ ấy không bao giờ được dọn ra khỏi chỗ vợ cả. Ý giả luật cho rằng ban thờ gia tiên là nền tảng của gia đình, các bà vợ chính cư việc ôm lấy ban thờ ấy là giữ gia đình được vững vang rồi.

TƯƠNG TRỢ

Ngoài việc ở chung, còn có một bôn phận nữa cũng chung cho cả hai vợ chồng: đó là sự phù trợ cứu mang lẫn nhau.

Đó là vợ chồng, thi dấu trông thấy mặt nhau là muốn cáo

Cuộc Thi Vui của NGAY NAY

Cũng như trong các cuộc thi giải trí của Ngày Nay từ trước, cuộc thách đối lần này được các bạn đọc mọi nơi sốt sắng hoan nghênh.

Cái vể ra: « Ngày Nay ngày nay in nhà-in nhà » chúng tôi cũng nhận là một câu hiềm hóc. Vì thế chúng tôi càng thêm sung sướng thấy sự cố gắng của các bậc anh tài. Kỳ báo sau Ngày Nay bắt đầu đăng những câu đối đêng chú ý nhất của các bạn.

Về cuộc thi « Truyện Vui có đê » hạn cuối cùng nhận bài dự thi là ngày thứ bảy 15 Juin. Ngoài bì xin nhớ viết: Thi Truyện có đê.

N. N.

mặt ra mặc lỏng, cũng phải xuất tiền ra nuôi sống lấy nhau, chăm nom thuốc thang cho nhau khi người kia mắc bệnh tật.

Bôn phận này, không phải là vô dụng. Có nhiều khi, ông chồng cờ bạc, trai gái, quên mất cả mình có một người vợ nhặt dối một nơi, đâu nơi ấy là nơi có bàn thờ tổ tiên nữa. Nhưng lúc đó, vợ hẳn phải có quyền xin tòa án bắt ông chồng đang tĩnh cap tiền đê chi dụng trong nhà.

(còn nữa)
T. Văn

TIN VĂN... VĂN CỦA LÊTA

(Tiếp theo trang 6)

Bây giờ ông mặc áo nâu và nói
ngọng để giả làm người quê mùa,
người thợ thuyền.

Chỉ thế thôi.

Biết đến bao giờ ông Ngọc Giao
mới thành thực?

Chỉ sợ... lúc thành thực ông
Ngọc Giao chẳng có gì để nói.

Nhưng thà thế còn hơn.

« Sau phút sinh lý » tiêu thuyết
của (hảo a l) Tân-Dân động kiệu
trưởng : Huynh Hoang Lê văn
Trương.

(Kéo lầu, thanh la, nhị, v.v. và
ông Lê văn Trương đang có một
chân lèn bắt.)

Nghĩa là... Sau phút sinh lý đang
dàng nứa chùng.

Và tôi đang cười,

Nghĩa là tôi đang đọc.

« Sau phút sinh lý tất đã có trước
phút, và có giữa phút, nghĩa là...
đang khi... »

Trước phút sinh lý: Bão táp trong
hai trái tim.

Sau phút sinh lý: Thảm kịch
trong hai trái tim.

Còn những hối hận, những sức
mạnh, những triết lý, những quả
quyết, những hăng hái, nhữ g bôn
phận, những nghĩa vụ... v.v.

(Xin xem hồi sau phần giải).

Một đoàn kịch: Lửa (T. T. T.
Bảy số 310)

Hai nhân vật: một bà và một cô.
Kịch xảy ra vì gần đây có một
đám cháy.

Bà ấy nói với cô ấy những câu
thế này:

Bà — Phải, lửa đã kèm nhiều, nghe
tiếng người đùi hiểu. Nhưng ban nay
cháy cũng đã lúa và to lắm, nhà cửa
hắn chẳng còn gì.

Cô — Chẳng còn gì nữa, những
kỷ vật của đời tôi! Còn có bao giờ
tôi lại nhìn thấy gương mặt cương
quyết của chồng tôi trên bức ảnh.

Bà — Mất bức này, còn có bức
khác, lo gì.

Cô — Tôi chỉ còn gì, chỉ có mỗi
một chiếc áo mà thôi. Người đàn
ông gan góc kia có gửi thêm một lần

nữa đâu, và có về một lần nữa đâu!

Bà — Chắc với người ấy, có cũng
đã có điều gì buồn lắm?

Cô — Bà hỏi làm gì, bà!

Bà — Xin lỗi cô, nếu tôi đã lờ mờ
quá. Vâng, tôi biết cũng vô ích mà
thôi.

Bà — Khiên nhẫn là hơn.

Cô — Tôi xin thú thực với bà: tôi
là một người gái nhảy...

Bà — Cố cứ nói tiếp. Chắc cô ngừng
lại để dò ý tôi. Tôi thì là không
giúp cô lảng lấp lẩn khinh dấu! Không!

Cô — Và tôi cũng mong rằng
không bị khinh dấu lẩn lấp nghĩa của
chữ khinh.

Ông Thâm Tâm (tác giả vở kịch)
là một thiên tài mới nhom.

Tôi tưởng tượng đến lúc đêm vở
kịch này lên sân khấu.

Màn buông xuống cầu trót.

Bên ngoài, chỗ khán giả ngồi,
những tiếng ầm ầm đưa lên như sấm
Tiếng vỗ tay?

Không! Tiếng ngày.

Đàn bà nước mình đã tìm được
một lối rát tiện lợi cho mình diếc
tai rồi.

Các bà ấy viết báo.

Cái nguy cũng không lấy gì đáng
sợ lắm.

Họ đánh chán hay lên đồng còn
tại hại hơn.

Nhưng cái gì cũng nên một vừa
hai phải thôi.

Làm thơ? Được rồi. Viết truyện?
Chắc! cũng được. Dạy nhau trang
diêm? Không ai e ám. Dạy nhau nấu
nướng? Càng hay.

Nhưng thế là đủ rồi...

Bút chiến nữa mà làm gì? Mà nào
các bà ấy có « bút chiến dầu »?

Các bà sỉa tay nọ đập lên tay kia,
chân thì nhảy nhót, môi thì tốn
cong...

Vừa rồi bên lảng giềng trong
làng báo chúng tôi àm lên những
tiếng đòi co.

Tôi chạy ra xem. Nghĩa là tôi
giả báo Đàn bà ra xem...

Và cứ thương hại cho ông Bút
Sát náo đó.

Ông Bút Sát ấy, chẳng hiểu dai
miệng thế nào, đám bắt bẻ một vài
câu nói của Đàn bà. Ấy thế là cơn
giông tố nỗi.

Đàn bà dồn cho một trận đao đè,
bảo ông Bút Sát học kẽm, bảo ông
Bút Sát chưa thông quốc ngữ, hứa
cho ông Bút Sát hai cái chảo gang
thủng, và khuyên ông Bút
Sát lấy gang ở cái chảo
thủng ấy để rèn ngôi bút,
vì Đàn bà thấy Bút Sát
đã « rỉ » quá rồi.

Nghé mà toát mồ hôi ra
được!

Tôi chợt dám ra lo sợ.
Thì chính mình cũng đã
đại dột nói đến Đàn bà...

Chân trời hắp đã đầy
những mây...

Trận bão táp chắc chắn phải đợi
lâu nǎo.

Nhưng may, (xin khoe để các bạn
mừng) tôi được cái rạn sóng rạn
gió.

Tin (văn văn) sau cùng

Lêta bảo, như thần bảo (ấy là nói
nhún thể).

Cái sự của Lêta đã thành sự
thực.

Đàn bà của Lêta đã lên tiếng
rồi.

Hừm!
Ghé gớm lắm. Nghĩa là « đàn bà »
lắm.

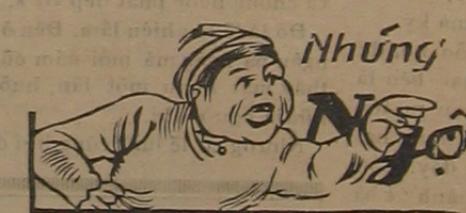
Đàn bà bảo Lêta chỉ những nói
diêu là nói diêu.

Nhưng Lêta chả nói điều đâu.

Nhưng truyền ngộ nghĩnh của
Đàn bà, Lêta gọi là truyện đồi cỏ
vì chính Đàn bà bảo là thế.

Đàn bà bảo thiêng hằng cái hình vẽ
rất hùng biện.

Đây này :

Các bạn đã thấy cái tính cách
mồm mả miếng mươi của người
ban yểm khăn kia chua.

Còn nữa.

Lêta thấy cái tranh khói bài của
Đàn bà có ông Annam để hai tay
vào nách ông tay, như có ý cù cho
ông tay cười.

Thấy thế là nói thế.

Đàn bà lại bảo Lêta đếu.

Nhưng còn bức vẽ đây :

Nhưng thế nào mà các bà ấy
chẳng cãi nỗi!

Lêta nói : van Đàn bà tối tăm
lắm.

Đàn bà không chịu, trả lời Lêta
bằng những câu tối tăm hơn.

Áy chết! Ngày xưa Diogène chui
vào trong cái thùng « ton nô » cũng
không đến nỗi thế, bây giờ chỉ có
mấy câu văn của Đàn bà mà ông
Lêta thấy ngay một « vùng tối ám
đầy đặc » thế thì thánh cung không
hiểu ông đọc văn của « Đàn bà » ở
nơi nào? Đừng chơi « út um » thế
ông Lêta, chúng tôi chia không tim
nỗi ông đâu!

Trong cái tối tăm sau cùng này,
Lêta buông rầu nhận thấy những ý
nghĩ không sạch sẽ lắm.

Đàn bà ta vẫn có một kho tàng:
những tiếng chanh chua đáng sợ.
Nhưng tôi tưởng chỉ nghe thấy ở
chỗ khác thôi.

LÊTA

Hộp thư

Các ông: Vi-huynh
Bắc, Hả - vân
Lâng, Trinh-huynh
Tiến - Chúng tôi
muốn biết ngay địa
chi mới của các ông.
Cám ơn.

TRICOTS CHEMISETTES

La seule maison qui pourrait
vous fournir ici, en Indochine
des articles en Bonneterie de
choix, en grosses quantités et
au meilleurs prix.

C'est la Manufacture
CU' GIOANH

60 - 70, Rue des Eventails, Hanoi

Fournisseur en Gros de tous les Magasins et Bazaars du pays.

PHÓNG

ĐĂNG

(Tủ sách mới) MINH-PHƯƠNG XUẤT BẢN

TỔNG PHÁT HÀNH TẠI BẮC-KÝ

Librairie Centrale
60, Boulevard Borgnis Desbordes, Hanoi

ĐÃ CÓ BẢN
Tiểu-thuyết của
NGUYỄN-TỐ

giá 0p30 trước 0p20

Một thiên tiểu-thuyết rất hoạt động, rất
phóng dâng, có thể là một thành-tích để
đánh dấu vào xa-hội hiện-dai. Sách và bìa
— in rất đẹp, giày ngót 100 trang.

LÊ PHONG GIẾT NGƯỜI

Truyện trinh thám của THÈ-LÚ

Trong sự luyện tập thân thể :

TA HÃY BẮT ĐẦU BẰNG CÁI BẮT ĐẦU

(Commençons par le commencement)

KÈ t'ue ra, il n'nn g'nn d'ay, xã hội Việt-Nam ta đã tiễn được một bước dài ở tất cả mọi phương diện, trong đó kẽ cả phương diện Thể-đục. Độ mươi năm về trước, ví dụ ngài thấy một ông bô nào, động thấy mắt cậu con bước chân đi học về đến cửa là kèn két hét bắt lại ngồi ở bàn học, học nhồi học nhét, học đến không thở được nữa, và nếu ngài có lòng nhân từ, ngó lối khuyên ông bô đó hãy cho cậu con nghỉ ngơi để vận động, chơi đùa một chút, thì lập tức ngài sẽ chẳng phải đợi lâu lai giờ để mà nhận lấy những lời dạy nghiêm: « Con tôi là con nhà làm ăn à! Con nhà tôi chỉ biết học thôi à! Bao giờ nó đã được bằng nò, bằng kia, bao giờ nó làm nòi trước ông tham, ông phán thì lúc đó tha hồ nó chơi, nó vận động, nó nghỉ ngơi à! »

Nhờ trời, bây giờ những cái hiện tượng quái gở đó không còn nữa, hoặc chỉ còn rât ít ở những nơi tôi tăm xa lì; còn ngoài ra các bậc cha mẹ đã bắt đầu để ý đến sức khỏe, đến hạnh phúc và tuổi trẻ của các con cái rồi. Và cho đến cả cái thân hình của các ngài đó cũng đã bắt đầu được săn sóc lời: Tôi đã từng thấy những ngài già còm, mảnh khảnh như cái que, sáu nào cũng chịu khó dâng sám, đạp một tua xe đạp lên Hồ-tây để thở một lúc « cho nó dễ chịu », và những ông béo tròn như cái chum chịu khó ỷ ạch, lắc lư di bộ « cho nó khỏi trễ ».

Song, dù sao, cái tính cầu thả và cái óc lười không chịu lim toll, suy nghĩ vẫn còn là cái đặc điểm của giống nòi Việt-Nam ta, nên nhiều ngài vẫn tưởng rằng miễn là có vận động, lập luyện thể nào chả được. Chứng cứ hiển hiện là ngày ngày ta vẫn thấy những ông « mặt chỉ bằng hai ngón tay cheo » cộng lưng đạp trên những chiếc xe đạp « cuốc » để

cho càng ngâng lưng càng cong lại, cái ngực càng lép đi; những ngài hâm mộ cái bộ ngực to và cái bụng nhỏ mỗi ngày háng háng đi bụi cả hai buổi để cho cái thân thể đã già sần càng ngày lại càng rạc đi, quắt queo lại — và chính lối đã được hán hạnh nói chuyện với một ngài béo gần bằng con bò mộng. Khi tôi ngó lối khuyên ngài đó nên luyện tập thân thể theo lối khoa học cho giàn bời đi, thì ngài vènh ngay cái mặt lèn nói cho tôi biết rằng ngài... rất thè tho, mỗi ngày ngài đi bộ những... 15 phút đồng hồ, và cuối cùng ngài rất bằng lòng ngài là ai. Song chắc hẳn cái điều làm ngài không bằng lòng là, là iuy thè tho — nhiều như vậy mà mỗi ngày người vẫn béo thêm lên, nhưng lớp mỡ kềch xù càng làm cho ngài thêm ngat, thở thấy khó khăn, quả tim yến dần đi, rồi một hôm, dùng một cái ngài lăn ra chết vì bị đứt mạch máu.

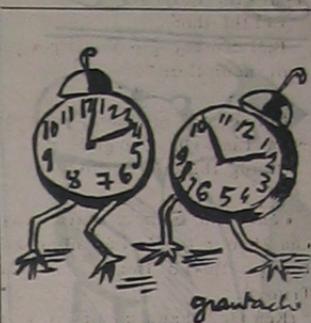
Thực ra thì sự luyện tập thân thể của bấy ai ai đều là những vấn đề quan trọng cần phải tính toán, xét cẩn thận; và nhất là sự giáo hóa lại những thân thể hư hỏng (la rééducation physique) lại còn là những vấn đề quan trọng và cần thiết hơn nữa. Một người có tấm thân đã hư hỏng không thể vận động bấy ai thể nào cũng được, cũng như một người có bộ óc đần độn, ngó lối không thể đọc bấy ai sách nào cũng hiểu. Muốn có những kết quả chắc chắn và tốt đẹp, bấy ai vẫn để nòi, ta cũng cần phải bắt đầu từ lúc bắt đầu.

Ký trước lối đã nói, trong chương trình giáo dục thân thể, người Pháp chia ra làm ba thời kỳ: sơ đẳng, trung đẳng, và cao đẳng.

Những sự tập luyện trong thời kỳ

sơ đẳng, trong chữ Pháp, có cái tên gọi là Culture physique élémentaire mà tôi tạm dịch là « Sự luyện tập thân thể » thì nghe có vẻ « lág » quá. Luyện tập thân thể là tất cả mọi sự cử động hoặc bằng tay, chân không, hoặc bằng những quả tạ nhẹ, hoặc nhiều khi cũ khác, theo một phương pháp nhất định có nghiên cứu căn l'hận, mục đích là để tạo nên những thân người trung bình, nghĩa là không béo quá, không gầy quá, không ôm yếu quá song cũng không mạnh mẽ như nhà lực sĩ, nhưng cần phải có cái ngực nở, bụng thon, sự cử động nhanh nhẹn và ít khi đau yếu, bệnh lát. Trong chương trình luyện tập thân thể, có những cách riêng làm cho các lớp mờ thừa phải tiêu di, các bắp thịt sẽ lo ra, lồng ngực lớn lên, cái bụng thon nhỏ và rắn chắc lại, và cái xương sống lưng được thẳng thắn.

Nói tóm lại, trong sự giáo dục thân thể, sự luyện tập thân thể phải

Ông chủ di vắng, tội quái gì mà chạy nhanh chí,

Truyện vui có đe

Một độc giả gọi điện thoại đến nhà báo hỏi Lêta xem làm cách nào để được uống bia với ông chánh cầm. Lê-ta đã dem câu hỏi ấy hỏi lại tôi. Và tôi đã trả lời Lêta như thế này:

Cách thi có thiểu gì cách. Chẳng hạn hãy cứ vào phòng giấy ông cầm dã. Mà muốn vào được, thiệt cũng chẳng khó. Viên cảnh sát chạy giấy có giữ lại thi nói rằng vào ông cầm có việc cần, việc rất cần. Rồi khi dã vào trong phòng giấy, sẽ làm bộ nực và kêu khá rồi rít lên, nếu ông cầm là người lịch thiệp, — mà ông cầm chính là người lịch thiệp, — ông ấy sẽ chẳng hép gì lại không mời minh uống một cốc b'a — có lẽ ông ấy đương uống bia giữa lúc minh vào phòng giấy cũng nên.

Hay uống bia dã — nghĩa là được cuộc rồi — còn việc cần thì sau sẽ hay. Minh có thể vui vẻ nói với ông cầm chẳng hạn :

« Thưa ông tôi xin lỗi ông, tôi với bạn tôi đây rằng ông là một ông cầm rất dễ dãi, rất có lỗng tòi, bạn tôi lại không tin, vì thế tôi đã cuộc với bạn tôi rằng tôi sẽ xin bạn tôi vào phòng giấy ông để ông mời uống một cốc bia cho mà xem. Quả tôi đã được cuộc. Vậy tôi xin lỗi ông một lần nữa, và xin cáo từ ông, vì ngoài việc đánh cuộc, quả tôi chẳng có việc gì quan hệ để trình ông hết. »

Thư thể có lẽ cũng xuôi và nhiên lâm. Mà thiết tưởng ông cầm cũng chẳng nỡ giận.

Đó là một cách. Còn thiểu gì cách khác. Và một phần lớn sự đặc thắng của câu truyện vui ở cách kể, cách viết hơn là ở mưu kế.

NHI-LINH

Cải chính

Bài Văn lý linh trang 7.

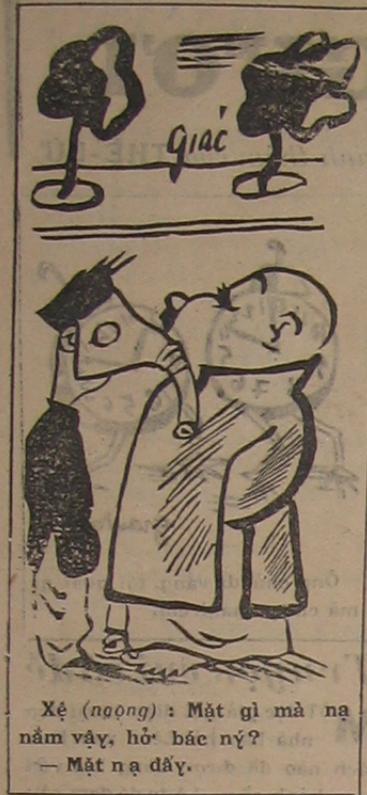
Câu 8 xin đọc là :

Dơi động hoảng hồn thấp thoáng bay.

Câu 6 :

Chiều mưa trên bãi nước sông đầy.

<p>Bút máy</p> <p>PARKER giá 23p50 34p50 50p75. WATERMANN giá 17p50. EVERSHARP giá 9p25 15p25 24p50 38p85. CONKLIN giá 10p50.</p> <p>KAOLO giá 5p00</p> <p>KHẮC TÊN.— Có máy điện khắc tên họ vào bút không tinh vien. Lá múa cho một người bạn một cái bút máy có khắc tên người bạn đó vào thi không gian và quý bằng.</p> <p>GỬI KHẮP BỘNG DƯƠNG.— Những bút của bắn hiệu gửi đi đều có thư chuyền mòn xem rất cẩn thận và mỗi cái bút gửi đi đều có facture ghi số làm bảo đảm. Nếu dù ở xa mua cũng không ngại mua phải hàng xấu.</p> <p>MÃI - LINH</p> <p>60-62, Avenue Paul Doumer - HAIPHONG • Téléphone 332. Boite postale No 41 •</p>	<p>Ngòi vàng của ◆◆ HOA-KÝ ◆◆</p> <p>Ngòi - huy - Tinh</p> <p>Nhà bán kính và bút mờ từ năm 1932</p>
---	---

Xé (ngóng) : Mát gì mà nã
nám vây, hổ bác ný?

— Mát nã đây.

Kè đi đầy

(Tiếp theo trang 6)

Người ta quen tội nghiệp cho
những kè đi vào tuyết sương, lẩn
lội chốn hoàng hoa, hay chênh vênh
ngoài quan lái ; vẫn thương cái
người thương xót, cũng vẫn nhắc
nhở đến những tình cảnh lạ lùng.
Xưa nay, người ta nặng lòng vì kè
đi đầy trong gá, trong băng ; bây
giờ, người ta còn phải thương thân
lấy kè bị đi đầy trong nắng.

Họ cũng bị cái phụ phàng của
đất trời, cũng một thân một mình
như những kè tru lạc muôn xưa,
cũng ngơ ngác tìm cho lòng mình
một chút ựa thương, cùi quay lên
vì cuồng sầu như con chim bị phâ
tô, — cũng lang thang vơ vẩn trên
đường.

Có kè bị đầy nứt da rụng lông, tè
xương ái thịt, thi có người bị đầy
gây thận rạc vóc, nản trí k ô long !
Tuyết làm teo trai tim, hì nắng
cũng đưa hơi tiêu đ èu, thời héo
nhưng ịnh hồn hụt ngợ.

Kè đi thử nơi quan ái, xưa mong
chờ chiếc áo của người nhà gửi
cho và ở nhà, người thân nghe
hở sương, đã sắm áo bông sẵn
sàng. Cho đến chim hòng cũng biết
thương mà đe người ta buộc thư
vào thân ; cho đến con chim nhạn
cũng hiền lành mà giùm cái áo. Kè
ở gửi cái ấm cho kè đi ; người xa
được một lời đón từ c ồn nhớ
thương, chắc là súng ống lầm.

Nay không còn khó khăn đe lại
như xưa nữa, song tấm lòng người
đi, nay vẫn không khác xưa. Thế
nào mà mắt họ không buồn, mà
lòng họ không quanh quẩn như cây
kim không yên hướng bắc, mà hồn
họ không sờ soạng giữa không
trung để tìm lại chốn xô xôi !

— Chết lòng kè ở bây giờ không
được dàn thảm úi an, như những
tấm lòng người thừa trước.

XUÂN DIỆU

Danielle Darrieux đã tới Hanoi

Dến chủ nhật 9 Juin, đào chiếu bóng
Danielle Darrieux sẽ tới Hanoi.

Những bạn hâm mộ chiếu bóng sẽ được
gặp nàng ở rạp Majestic hồi 9 giờ sáng,
trong phim « Mayerling » chiếu lại lần
cuối cùng trước khi về Pháp.

Mayerling ! Đó là thiên tình sử thảm
thượng của quân-công Rodolphe và nàng
Marie Vetséra hay là mối hận ngàn đời
chung cho hết thảy những đôi lứa yêu
nhau mà chẳng trọn ?

Mayerling ! Đó là công trình bất hủ
của mỹ-thuật thứ bảy với những phong
cánh thần tiên của kinh-thành Vienna
tiếng tăm, với những « xen » linh-dộng
nên thơ của Danielle Darrieux xinh tươi,
riu rít và Charles Boyer lãng-mạn, mờ
mảng...

Thế giới đã hoan-nghênh và sẽ mãi mãi
mãi hoan-nghênh Mayerling cùng với
Symphonie inachevée, hai phim mà về
dàn cảnh, về cốt chuyện cũng như về lối
đóng trò của các tài tử, ta có thể nói là
gần hoàn toàn.

Dân Hanoi chỉ còn một dịp này để bùi
ngùi, thương xót cho một cuộc tình duyên
thơ mộng và bi đát đã làm chày biết bao
suối lệ.

Trong giờ nghỉ có nghệ sĩ Phạm
anh-Đệ ca hát những bài du dương.

Tiền thu sẽ giúp vào quỹ hội
Truyền-bá học Quốc-Ngữ.

Giá vé từ 030 đến 10. Có bán vé
ở: những hiệu thuốc Tây Tín, T. C.
Quyết, Neyret, Bon Secours, hiệu kem
zéphyr và tiệm Anh Mỹ.

Cùng các bạn hội viên Ánh Sáng

Người tùy phái của đoàn Ánh Sáng có
dánh mực một tập biên lai thu tiền niêm
liêm hội viên đánh số từ 459 đến 500.

Chúng tôi xin cảnh cáo là những biên
lai ấy đều kẽ như là vô giá trị.

Các hội viên Ánh Sáng thấy ai cầm
biên lai có đánh số ấy đến thu tiền, xin
lập tức báo cho chúng tôi biết.

Đoàn ÁNH SÁNG
lai cảo

Sách mới

— *Thể non nước* (loại lều thuyết)
của Nguyễn-khắc-Hiếu, giá 0p20.

— *Phóng đăng* (tiểu thuyết) của
Nguyễn-Tố, giá 0p30.

— *Pháp-Việt tự điển* (dictionnaire
Annamite-Français) cuốn thứ
nhất, giá 0p50 — do Thái-Lai túng thư ở
Thanh hóa xuất bản.

— *Ma thiêng* (tiểu thuyết) của
Nguyễn-văn-An dày 24 trang, giá 0p20.

Cầu ô

Cần một thiếu nữ để làm kiền mẫn
cho họa sĩ. Người làm thước thân hình
đều đặn nở nang.

Lương hậu. Hồi tại nhà báo.

— Có bằng diplôme, muốn tìm chỗ dạy
học tư trong mấy tháng hè ở Hanoi. Hồi
M. Oanh, Tòa báo.

— Có bằng diplôme, muốn tìm chỗ dạy
học trong tư gia ở Hanoi.

Hồi M. Liêm, 9 Rue des Cuirs Hanoi

Các ngài muôn dùng

Chemisettes
Maillots de bain
Pull-over laine

CÉCÉ

KÍNH THUỐC
Cận thị
Viễn thị
Đường mực

COMPTOIR COMMERCIAL

59. Rue du Chanvre - Hanoi

Một tin mừng trong nuô'c

Chi bao mach giüm

Các ngài muôn hỏi những vấn-dề

kinh-tế xã-hội, chính-trị, pháp-
luật ví dụ: Ngài muôn tránh tụng tại tòa
Nam Tây án, ngài muôn ứng-cử Nghị-viên,
ngài có hàng muôn xuất-cảng, ngài muôn
biết tư-cách hạnh-kiem người nào, ngài
muôn tìm một người nào không rõ địa
chi, ngài muôn thuê một căn nhà, v. v.

Bắt luận điều gì
xin cứ hỏi:

LƯƠNG - HƯU

*Service de
Renseignements
Généraux*

129 ROUTE SINH-TU
HANOI, Tél. 1307

**Các ngài khi
có một công
truyen gi**

ví dụ: Như xin học

cho con em, khai-

sinh, giá-thủ, khai-

tử, hoặc thuê người, xe đồ đạc, xin phép chữa lại
nhà, xin phép hội-hop, xin cứ ủy ban sở làm giúp,

Công việc nhanh chóng, kin-dáo cần-thiện và rẻ tiền.

Soir de Capri

48, FERBLANTIER
◆ HANOI ◆

◆◆◆

Docteur
CAO XUÂN CẨM
de la Faculté de Paris. Ancien Médecin Chargé de l'Institut antivénérien de Hué Chữa dù mọi bệnh. Chuyên-trị Nội-thương và bệnh Hoa-liêu
Khám bệnh tại:
153 Henri d'Orléans — HANOI
(Phố Cửa Bông, cạnh hội Hợp-Thiên) có phòng điều trị bệnh

Sách:
Nói chuyện nuôi con
bán tại hiệu Thuỷ Ký 98 Hàng Gai (Rue du Cran re), — Hanoi
Giá Op35 một quyển

MỌI NHÀ NÊN CÓ MỘT CUỐN

Vua Quang Trung

đã sống lại những trận chiến tranh kinh thiên động địa của bắc Dân Tộc Anh Hùng nước Việt Nam ta. (Lịch sử tiêu thuyết Dân Tộc Phan-trần-Trúc soạn, nhà in Lê Cường Hanoi xuất bản, in gần xong, giá Op.50)

LỐ' BUÓ'C SANG NGAN

một tập thơ xưa nay chưa từng có, của nhà thi sĩ Nguyễn - Bính. Nhà in Lê Cường in bằng gãy Offset gần xong, giá Op.50

LAN HỮU

Một cuốn tiểu thuyết tình đã được khắp các ban thanh niên tản ra hoan nghênh, lại được cả các gia đình hãy còn theo khuôn phép cũ, cũng thi nhau mua cho con cháu đọc.

Tiểu thuyết của NHƯỢNG-TỔNG: Một nhà văn, một nhà chính trị đã được quốc dân yêu mến từ lâu và nhớ mong mãi cho tới nay.

Lan - Hữu đã được báo *Tin Mới*, *Việt Báo*, *Hanoi* Tân Văn phê bình, đặt lên trên những tiểu thuyết có giá trị hiện nay.

Có bán khắp các nơi, giá Op.50. Mandat mua sách gửi cho Lê Cường 98 route de Hué, Hanoi.

Luthart

BÚNG TIẾNG
KÉU
ĐẸP
BỀN

Guitares
Banjos
Violons

Mandolines et
accessoires de
— Lutherie —
DƯƠNG THIỆU TƯỚC
57, Rue du Chanvre 57
— HANOI —

◆◆◆

Làm nhà nên dùng
gỗ

**TÁN
CAÔI
CHÒ**

viết thư hỏi
ĐINH VĂN TƯỜNG
Fournisseur de Bois
Tél. 14 Bến-Thuy (phía de Vinh)

Thân đều, ngực (vú) nở, dáng đi đẹp. Chỉ dùm
diêm-trang giữ gìn các lối lịch sự. Giá sửa từ
MỘT ĐỒNG. Răng đen, trắng. Uốn ruộm tóc.
MY VIEN AMY 26 Hàng Than Hanoi

hiệu hot tóc ?

vérificateur điện 60p. — Vibro Masseur Standart
 ◆ 18p. — Kìm uốn tóc thường: 1p.80—
 ◆ 9p.50 — Thuốc uốn tóc permanence :
 ◆ 1p. — 2p. — 3p. Purma (fabrication
 ◆ américaine) làm lỏng mi dài cong
 ◆ Nếu mua máy, xin dày cách làm
 ◆ cần thận, chắc chắn. Amy dài-ly
 ◆ các máy sửa đẹp Pháp — Anh — Mg

M Y
VIEN
AMY

....AMY....

Rượu Cognac

MARTELL

là thứ rượu đã nổi tiếng
từ 200 năm nay

ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bđ-Henri-Rivière HANOI

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RU'OU'

Cao hổ-cốt, tặc-kè, Sâm, Nhung, Tầm gối cây giấu, eo Kim-anh, Cam-khởi tử, Tô-hợp-hương, Đông-trùng-ha-thảo, và nhiều vị thuốc bồ quí giá theo trong bài thuốc *Trường-sinh Gia-truyền* chế luyện thành bánh thuốc này. (Đóng rượu ta, rượu ty hay rượu vang tốt mà ngâm). Hương-vị rất thơm, uống ngọt tuyết trán, không có rượu thuốc, rượu bồ nào ngọt bằng. Uống rượu này ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí, nhớ lâu, bồ tinh, sinh huyết, nhan sắc quang nhuận, trừ được các tật bệnh, suốt đời mạnh khỏe, trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh nồng cảng tăng sức khỏe, người náo yếu đau như kẽ dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả : Những người đau mỏi kẽ, bà sau khi mới sinh nở, người ở nơi nước độc, người bị bệnh ngã mõm, bệnh phong tinh, bệnh ho, hen, xuyen, bệnh thở, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng con mắt cũng vàng) bệnh tê thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu, ngủ không đượ, bệnh di tinh, mộng tinh, thận hư, đau lưng, bốc hỏa, các ống giao hợp yếu, các bà huyết xấu, kinh không đều, ra khí hư, những người đại tiện không đều, nước tiểu không trong, uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.

CÁC DÙNG : Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (litre). Hộp nhỏ (giá 0p.35) ngâm thành một chai (litre) trong một ngày là dùng được. Mỗi chai rượu bồ này đóng giá 3p.00, uống hết lại chế thêm rượu vào cho đến lúc nhất thì thôi. Nếu muốn đặc, muốn tốt, ngâm thật nhiều bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai vị (aperitif) rất q-i để uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bồ, mà lại có đủ sức trtr được các bệnh như đã kẽ trên. Nếu chỉ cần ngon rượu để uống được nhiều kh ng say, không mệt, không bốc nhức đầu thì ngâm thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phu lão ấu và người có thai đều dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bồ bao sáp dì. Xin nhận kỹ hiệu phạt 12 tay, có chánh phủ chứng nhận, của nhà thuốc Hồng-Khé.

NHÀ THUỐC HỒNG-KHÉ

Tổng-cục tại 88 Route de Hué (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi và có đại lý các nơi, là một nhà thuốc có danh tiếng của người Việt-Nam đã được thưởng hoi tinh vàng và bằng cấp ban khen. Mua thuốc Hồng-Khé xin nhận kỹ hiệu phạt 12 tay có chánh phủ chứng nhận kẽo lâm thuốc giả. *Có biến sách* *Gia-dinh Y-dược và Hoa-Nguỵ* : *Kim-Nang* (ó iuri linh hóa giao ngan).

Thuốc sán sơ mít

Rất thần hiệu, Số 26. Giá 0p.70

Mắc bệnh sán, hay đau bụng vặt, hay ăn của ngọt, hế đổi là đau, *đi ngoài* thường theo ra con trùng như sơ mít lắn với phân, có khi tự nhiên ra *ở quần*, rất là *vẫn thiu*, nếu không chữa, trùng sán ngày một nhón ra, súc người ngày càng yếu dần, sinh chứng đau sỏi hai cạnh sườn, mà thiết mạng, uống thuốc này cam đoan trong hai giờ, ra ngay con trùng giải 12 thước, khỏi hẳn. Các ngài có mua xin mua cho được. Thuốc sán sơ mít Thanh-xa (dầu hiệu con voi) giá 0p.70 mấy là thứ thật kẽo nhầm thuốc giả uống vào thảm hại.

Thuốc run

Bất cứ người nhón hay trẻ con, mắc bệnh run đĩa hoặc run kim, hay *tra nước rã*, đổi hay quặn đau bụng, uống thuốc này buổi chiều ra hết run không phải tay. Giá mỗi gói 0p.20.

Thuốc bò dạ dày

Uống thuốc run hoặc thuốc sán của bản đường, đã ra hết rồi, nên uống thêm thuốc này, cho bò bồ dạ dày, và giết hết vi trùng và trùng của run sán còn sót lại, thì không bao giờ mắc bệnh run sán nữa, người chóng tròn nán mảnh khỏe béo tối. Thuốc này có đặc tính chữa bệnh : *Đau dạ dày*, ăn chậm tiêu, hay đầy hơi, đau tức ngực, đau xuyên cạnh sườn, đau ngang thắt lưng, khi đau kẽ không, như giã cách, uống thuốc này một hộp bớt ngay, ba hộp khỏi hẳn. Giá 1p.60. Các thứ thuốc kẽ trên hiện có bán tại

Nhà thuốc THANH-XA

73, góc phố hàng Thiếc và hàng Nón – HANOI
Ngoài cửa treo cờ vàng

Ở xa mua linh hóa giao ngan.

Đại lý – Haiphong : Mai-linh, Nam-dịnh : Việt-long, Hai-dương : Quang-huy, Bắc-ninh : Vĩnh-yên, Sơn-tây, Tông : Quý-lợi, Việt-tri : Vạn-lợi, phố Việt-lợi, Vĩnh-yên : Ngọc-lân, Phúc-yên : Thanh-phong, Phú-thọ : Tế-hòa-dương, Hà-dông : Thanh-xa cửa chợ, Hàng-gai : Đại-thành, Thái-nghuyên : Quảng-thanh, Hòa-bình : Kim-long, phố Đồng-nhân, Thành-hoa : Thái-lai, Ninh-bình : Ich-trí và đại lý rượu Van-ván, Vinh : Sinh-hny, Hué : Đức-linh, Viết-tau : Việt-hoa, Uông-bý : Mai-linh rue Vernaz.

Và khắp các lỉnh những nơi treo biển đại-lý Thanh-xa đều có bán.

LU'Ô'NG NGHI BỒ THẬN

LE - HUY - PHACH

Trong có 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thi có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bại thận, đau lưng, mờ mắt, ủ tai, rát đầu, tiêu tiện vàng, tinh khi loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vi-thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh vi uống phải nhiều thứ thuốc công phat làm bại thận khí mà sinh ra đau lưng như bê, ủ tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, trót qui đầu... Có các bệnh kẽ trên đều dùng « Lưỡng nghi bồ thận » số 20 của Lê-huy Phách các bệnh khỏi hết – sinh khí cố tình, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi liệt dương, chắc như vậy ! Lưỡng nghi bồ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bồ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp

dàn bà bắt diêu kinh

DÙNG THUỐC LÊ HUY PHÁCH HAY NHẤT

ĐIỀU KINH CHUNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bắt diêu kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tim đeo, có khi ra khí hư nữa. Trong người bần thần mệt mè, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ủ tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chàng ngọc số 80 của Lê-huy Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục.

ĐIỀU KINH BỒ HUYẾT số 21 giá 1p.00 – Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quăng mắt thâm lỗ, tăng thêm vẻ đẹp.

thanh niên cứu khõ hoàn

TRỊ TẬN GỐC CÁC BỆNH LẬU

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thay các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không có kinh niêm hay mồi mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khõ Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệ noc các bệnh Lậu, rồi sẽ biết.

lê huy phach

19 Bd GIA LONG
(hang gio) HANOI

Khắp các
tỉnh:
Trung,
Nam, Bắc
Ai-Lao,
Cao-mèn
có đại lý
của nhà
thuốc: